

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 26 (1325) 1975 BIRŽELIS-JUNE 26

LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

Tel. 275-4672

Nevieningi vienminčiai

Kad yra nevieningumo tarp įvairių pažiūrų žmonių, nieko nuostabaus. Stebina betgi vienminčių sąjūdžiai, kuriuose prasideda eiliniai nuomonių skirtumai ir išauga į ardančius konfliktus. Kadaise imponavo pasauliui Katalikų Bendrija nepaprastu vieningumu, bet ilgainiui jis sudilo ir didysis organizmas suskilo į daugybę šakų šakelių, kurios ir po kelių šimtmečių nesusetelkia į vieną galingą medį. Imponavo seniau komunistų monolitas kaip nepaprastai vieningas sąjūdis, bet ilgainiui ir jis apdilo. Šiandieną niekas nebekalba apie komunistinį monolitą, nes jau suskilo į keletą šakų, kurios tarp savęs nebesusikalba. Lengva joms buvo kalba, kai Maskva galėjo diktuoti — ir politinėje, ir idėjinėje plotmėje. Kai šalia Maskvos iškilo Pekingas su kitais mažesniais Pekingėliais, vienybė iširo, atsirado komunistinės sekos su savarankiškais, nepriklausomais vadais. Matyt, toks yra didžiųjų sąjūdžių raidos kelias. Kokios spalvos bebūtų sąjūdis, jam nuolat gresia tas pats pavojus — vienminčių nevieningumas. Tos pačios idėjos žmonių įvairybėje įgauna įvairumo atspalvį ir, užuot jungusios žmones, ima juos skirti. Tai žmonių individualumo pasekmė, kuri labai išryškėja, kai iškyla ambicijos. Tuomet sąjūdžiams ima labiau vadovauti ne idėjos, o egoistiniai „aš“. Idėjos lieka tik tarnaitės.

★ ★ ★

Iš bendrosios sąjūdžių raidos neišsiskiria ir lietuvių sąjūdžiai. Tiesa, dideliais skaičiais jie, palyginti, nepasižymi, tačiau vienminčių nevieningumo ir jie neišvengia. Tai matyti ir dešinėje, ir kairėje, ir viduryje. Nepriklausomoje Lietuvoje įvedus demokratine santvarką, dešinės politinė srovė netilpo po viena kepure — reikėsi keliais atskirais vienetais. Tai darė daugiau tautiniais sumetimais, tačiau tokia laikysena padėjo išvengti ardančio vienminčių nevieningumo, kuris pasidarė fatališkas išeivijoje. Panašiai buvo kairėje — labai artimų idėjų žmonės irgi netilpo po viena kepure, teko reikštis atskiroms grupėms. Gana staigiai iškilusi vidurinė srovė tautininkų vardu pradžioje pasirodė gana vieninga, dinamiška, telkianti savo pajėgas iš kairės ir dešinės, tačiau ilgainiui ir jai prireikė dviejų kepurų — Smetonos ir Voldemaro. Pradžioje atrodė, kad tai daugiau asmenų, o ne idėjų klausimas, bet vėliau išryškėjo priešinga prieštara. Padėtis nepasikeitė nė išeivijoje. Ji čia net dar labiau išryškėjo — tautinė srovė išsiskaidė į kelias grupes, turinčias savo laikraščius. Ji parodė vienminčių nevieningumą ir kartu savo silpnumą. Kad ir kelios grupės, atskirai veikiančios, nesudaro tokio idėjinio fronto, kuris imponuotų ir galėtų daryti didesnę įtaką išeivijai, ypač jaunimui. Kai atsiranda daug generalų, ima trukti kareivijai.

★ ★ ★

Bene skaudžiausią vienminčių nevieningumą išgyvena dešinė. Jeigu nepriklausomoje Lietuvoje ji buvo, palyginti, vieninga dėl savo taktinio susitvarkymo ir išorinio politinio spaudimo, tai išeivijoje ji pasirodė kaip skilusi pajėga. Pradžioje atrodė, kad tai tik ambicinis asmenų nevieningumas, tačiau vėliau dalykai taip susiklostė, kad prireikė dviejų kepurų. Krikščionys demokratai, ryškiausia dešinės grupė, pasidarė nebeprimtina daugeliui ypač jauniosios kartos veikėjui. Atsirado Lietuvių Fronto Bičiuliai, dabar vadinami frontininkais. Velionis M. Krupavičius tą skilimą vadino tragedija. Ar jis iš tikrųjų toks buvo, gal dar peranksti spresti, bet kad jis, šalia pozityvių dalykų, padarė žalos, netenka abejoti. Tiesa, Lietuvių Fronto Bičiuliai parodė daug gražios iniciatyvos politinėje srityje ir visuomeninėje, tačiau gerokai susilpnino ateitininkiją, nes daugelis jos veikėjų nuėjo į politinę veiklą. Minėtasis skilimas pasirodė ypač fatališkas visu bendruomeninio gyvenimo mastu. Didžioji lietuvių visuomenės dalis šiaip ar taip yra krikščioniška. Pagrindinė jos atrama sudaro katalikai. Pastarųjų skilimas aktyviųjų viršūnėse skaudžiai atsiliepė ypač JAV-se. Užkuliniai dabartinio konfliktų siūlai veda į minėtąjį skilimą, tapusį žaizda. Nors paviršiuje kovojejamą dėl kitų motyvų, net nepolitinių, tačiau gelmėje slypi vienminčių nevieningumas. Ar atsiras matančių, kad konfliktas tėra savęs naikinimas, kuriame visi pralaimi?

KANADOS ĮVYKIAI

Senatvės pensijos

Federacinis parlamentas patvirtino gerovės ministerio M. Lalonde pateiktą pensijų įstatymą, kurį premjeras P. E. Trudeau buvo pažadėjęs 1974 m. rinkiminių vajuje. Jis liečia senatvės pensijas gaunančių asmenų žmonas ar vyrus, neturinčius 65 metų amžiaus. Lig šiol pensiją jie pradėdavo gauti tik tada, kai sukaudavo 65 metai. Praktiškai tai reikšdavo pragyvėnimą iš vienos pensijos arba jaunesniojo asmens darbą. Nuo š.m. spalio 1 d. pensininko šeimos jaunesniajai pusei pensija bus pradėta mokėti, sulaukus 60 metų amžiaus. Kadangi vyrai dažniausiai veda už save jaunesnes moteris, įstatymo papildas daugiausia lies jų žmonas. Pensijos dydis priklausys nuo šeimos materialinės būklės. Šeimoms, neturinčioms jokių šaltinių pajamų, bus mokama pilna mėnesinė \$123.42 pensija ir \$86.57 priedas. Taigi, jos gaus ligšiolinę dviejų asmenų pensiją, nors vienas šeimos narys ir nebus sulaukęs 65 metų. Šeimoms su šaltinėmis pajamomis tokia pensija jaunesniesiems nariams bus atitinkamai sumažinta. Opoci-

nių partijų nariai, balsuodami už naująjį įstatymą, jam padarė du priekaištus: nepakankamas šeimos apibrėžimui ir jaunesniojo nario pensijos atšaukimui, kai miršta vyresnysis, o jo žmona ar vyras vis dar nėra sulaukęs 65 metų amžiaus. Tokiu atveju pensija nutraukiama, kol minėtam asmeniui sukaks 65 metai ir jis gaus pilną pensininko teises. Spragą šeimos apibrėžime sudaro oficialiai neįteisintų šeimų pripažinimas. Tai liečia tuos atvejus, kai vyras ir žmona gyvena be santuokos. Ši spraga gali skatinti vyrus ir moteris, kurių vienas yra pensininkas, o kitas jau turi 60 metų, pradėti bendrą gyvenimą gyniai dėl finansinių išsikišimų. Pasak opozicijos, tai darytų skriaudą pilnateisiams nevedusiems pensininkams ir neįtektėjusioms pensininkėms, nes iš dviejų asmenų pensijos yra lengviau pragyventi, negu iš vieno asmens.

Ontario darbo ministeris J. MacBeth provinciniam parlamentui pateikė įstatymo projektą streikų trukmei sutrumpinti ir nelegaliems streikams su-

(Nukelta į 6-tą psl.)

Pasaulio lietuvių jaunimo kongresui turime jau dabar pradėt ruošti konkrečius darbus — aiškina Gabija Juozapavičiūtė. S. Amerikos lietuvių jaunimo atstovų suvažiavime Londone, Ontario

Nuotr. D. Blaundžiūnaitės

Išorėje laisvė, viduje teroras

Laisvėsios Europos spauda apie rezistenciją Lietuvoje ir Sovietų Sąjungoje

Nors Sov. Sąjunga savo vidaus gyvenimą dengia labai sandaria uždanga, tačiau aplinkiniams, o kartais ir tiesiesiems keliais prasmunkančios žinios atskleidžia tikrąją būklę. Tuo būdu laisvasis pasaulis sužino, kas iš tikrųjų dedasi anapus sovietinės uždaros. Gana išsamus straipsnis buvo išspausdintas gerai informuotame vokiečių mėnraštyje „Herder Korrespondenz“ š.m. 4 nr. Jis pavadinamas taip: „Noras gyventi, nežūrint persekiojimo ir šmeižto“. Jame apžvelgiamas krikščioniškųjų bendrijų gyvenimas 1974-75 m. Jo duomenimis čia ir pasinaudosime.

Dvejopi leidiniai

Sov. Sąjungoje tėra trys oficialiai leisti religiniai laikraščiai — rusų ortodoksų, baptistų ir armėnų. Vienintelis teologinis leidinys yra „Bogoslovskije trudy“, leidžiamas Maskvos patriarchato. Pernai išėjo XI tomas.

Salia to yra nelegalių leidinių. Latvijoje 1974 m. buvo likviduota slapta spaustuvė, veikusi nuo 1971 m. Laisvieji baptistai joje atspausdino tūkstančius egzempliorių evangelijų, giesmynų ir slaptojo laikraščio „Bratskij listok“. Manoma, kad toji spaustuvė priklausė slaptai leidyklai „Kristus“, kuri galbūt turinti ir daugiau panašių spaustuvų. Lietuvoje policija labai stipriai įjėškė „Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kroniką“ leidėjų. Daug jų suėmė, jų tarpe rusų biologą S. A. Kovalevą.

Fasadas ir vidus

Religinį bendruomenių būklę Sov. Sąjungoje yra labai trapi. Jų vieta sovietinėje valstybėje yra pažymėta įstatyme, bet jo vykdymo taisyklės neskelbiamos. Yra slapta instrukcija apie kulto įstatymo vykdymą, surašyta 1961 m. kovo 16 d., tačiau ji tėra žinoma jos vykdytojams. Tai paaiškėjo 1973 m. iš prof. Sacharovo vadovaujamo žmogaus teisių gynimo komiteto nario ir bendradarbio I. R. Safarevič slapto rašto „Zakonodatelstvo o religii v SSSR“. Minėtoje slaptoje taisyklėse atsispindi sovietinė politika religinėje srityje, kuri pačiame įstatyme nėra aiškiai nusakyta. O tos politikos tikslas — sunaikinti betkokią religinę bendruomenę, bandančią įsitvirtinti komunistinėje visuomenėje.

To tikslo siekiama ir sovietų laikysena vyskų, ypač atžvilgiu, būtent, vyskupų ir kitų religinių vadų perdaug nepersekiojti, bet visą spaudimo centrą nukreipti į pagrindinius krikščioniško gyvenimo vienetus — pačias bendrijas ir paskirus narius. Šia linkme sovietų spaudimas padidėjo ypač nuo 1972 m. Ateistinė propaganda sustiprėjo, nors primitivių savo formų nepakėitė.

Pogrindžio bendrijos

Sovietiniai įstatymai religines bendrijas taip suvaržė, kad žymi dalis jų nuėjo pogrindin. Didžiausia pogrindžio grupė yra „Evangelinių Baptistų Bendrijų Taryba“, apimanti gal būt per tūkstantį vienetų. Pastarieji nesiregistruoja ir veikia mažomis grupėmis. Jie atsiskyrė nuo oficialiosios „Evangelinių Baptistų Bendrijų Visasąjunginės Tarybos“, kurią kontroliuoja sovietinė valdžia. Atsiskyrimo motyvas — oficiali taryba pataikauja ateistinei valstybės valdžiai. Laisvieji baptistai yra laikomi antisovietiniu elementu ir nuolat gaudomi bei baudžiami. 1974 m. per 200 baptistų buvo išsiųsti į darbo stovyklas. Nuo 1965 m. per 1000 baptistų buvo nubausti. Jų gen. sekretorius G. P. Wins 1974 m. kovo mėnesį buvo vėl suimtas.

Nuo 1973-74 m. paastrėjo kova su tikinčiųjų tėvais ir jų vaikais. Apie tai daug faktų pateikia Lietuvos „Kronika“. Kaikurių šeimų vaikai buvo atimti iš tėvų ir perkelti į specialias institucijas.

Pasak rusų ortodoksų kovotojo A. E. Levitin-Krasnov, išleisto užsienin, Sov. Sąjungoje slapta veikia sekmininkai, adventistai, jehovinkai, Rytų apeigų katalikai-unitai. Pastaroji grupė savo gausumui eina po laisvųjų baptistų. Ji veikia daugiausia Vakarų Ukrainoje ir Vakarų Gudijoje. Rytų apeigų katalikai 1946 m. prievarta buvo prijungti prie Maskvos ortodoksų patriarchato. „Tikroji Ortodoksų Bendrija“, atsiskyrusi nuo Maskvos patriarchato dėl jo pajungimo ateistinei valdžiai, taip pat veikia slapta. Jos narių skaičius yra sumažėjęs, tačiau tebėra 8-10 vyskupų ir apie 200 kunigų. Jų veikla yra griežtai slapta.

Jaunimas ir intelektualai Religiniame Sov. Sąjungos gyvenime aktyviai dalyvauja

daugiausia liaudis, t.y. žmonės, kuriems profesinė karjera neaktuali. Rusų Ortodoksų Bendrijai, sovietinių įstaigų duomenimis, priklauso per 70 vyskupų ir apie 7.500 bendruomenių, ypač vakarinėje Rusijos dalyje. Sovietinės religinių kultų tarybos duomenimis, 1971-72 m. oficialiajai Ortodoksų Bendrijai priklausė apie 40 milijonų asmenų, t.y. 17% visų krašto gyventojų („Ruskaja mysl“ 5. 12. 74/75). Maskvoje kas trečias vaikas yra krikščionys, kas antras numirėlis laidojamas religinėmis apeigomis.

Jaunimui ypač imponuoja slaptosios religinės grupės, ypač baptistai. Maždaug prieš penkerius metus išryškėjo inteligentijos ir jaunimo domesys religijai. Tai daugiau bendro pobūdžio susidomėjimas religiniais klausimais, nesusięję su kuria nors tikyba. Ortodoksų Bendrija per pastaruosius penkerius metus susilaukė daugiau kandidatų į savo teologines mokyklas nei yra oficialiai leistų vietų. Pzv. Zagorsko, Leningrado ir Odesos teologinės mokyklose pirmajam semestriui buvo valdžios leista priimti 120 kandidatus, o jų atsirado 4-6 kartus daugiau.

Šis faktas rodo, kad Sov. Sąjungoje prievartinis ateizmas, brūkamas milžiniškos propagandos mašinerijos, susilaukia priešingų rezultatų. Rašytojas A. Solženicinas savo laisše ortodoksų sinodui išeivijoje 1974 m. rašė: „Šiandieną... inteligentijos ir jaunimas Sov. Sąjungoje, jeigu ir nėra tikintys, į religiją žiūri su pagarba ir visą pašaipą perkelia į vyraujančią komunistinę ideologiją, kurios su panieka bando išvengti“ (Religija i ateizm v SSSR, Oktober 1974, p. 2).

Rezistencija Lietuvoje

„Herder Korrespondenz“ nemažai vietos paskyrė religinei būklei Lietuvoje. Ten rašoma: „Lietuvos Katalikų Bendrijoje nuo 1960 (dešimtmečio) pabaigos vyksta nuostabių reiškinių, kurie šią respubliką iškėlė į religinių ir tautinių-politinių įtamų centrą. K. Bendrija čia daug mažiau kentėjo chruščiovinio persekiojimo metu, ir todėl jos savimonė nėra taip palaužta, kaip Ortodoksų Bendrijos“. Kai prasidėjo spaudimas pajungti

(Nukelta į 2-rą psl.)

Pasaulio įvykiai

POLITINĖ KRIZĖ ITALIJOJ PRANASAUJA ADMINISTRACINIŲ RINKIMŲ REZULTATAI, liudijantys pavojingą kompartijos sustiprėjimą ir krikščionių demokratų populiarumo kritimą. Krikščionys demokratai surinko 10.707.682 balsus, komunistai — 10.149.135, socialistai — 3.636.647. Procentiniu požiūriu krikščionių demokratų rėmėjai nuo ankstesniuose rinkimuose turėtų 37,9% sumažėjo iki 35,3%, o komunistų nuo 27,9% pakilo iki 33,4%. Vietinius rinkimus Romoje, Milane, Neapolyje, Tarante bei eilėje kitų didžiųjų miestų laimėjo komunistai. Nežymią pergalę krikščionims demokratams visos Italijos mastu užtikrino juos ištikimai remiantys kaimų gyventojai. Krikščionių demokratų vad. A. Fanfani komunistų spaudimą planuoja atlaikyti koalicinės vyriausybės pertvarkymu. Premjero A. Moro vyriausybę dabar sudaro krikščionys demokratai ir respublikininkai, o parlamente ją remia socialistai su socialdemokratais. A. Fanfani nori, kad į naująją koalicinę vyriausybę, be respublikininkų, įsijungtų ir socialistai bei socialdemokratai. Problemą sudaro rinkimų atneštas lūžis pačioje krikščionių demokratų partijoje. Jos kairiojo sparno vad. C. Donat-Cattin reikalauja partijos vadovybės ir vyriausybės atsistatydinimo. Pasak jo, dabartinis vad. A. Fanfani turi būti pakeistas kitu, nes rinkiminiame vajuje jis vedė asmeninę kovą prieš kompartijos vad. E. Berlinguerį ir ją pralaimėjo. Vatikano savitraštis „L'Osservatore Della Domenica“ pripažįsta, kad komunistus sustiprino kaikiurių krikščionių demokratų rėmėjų nusisukimas nuo savo partijos protesto tikslu. Savitraštis betgi įspėja tokius italus, kad jų išvadose apie tariamą komunistų pasikeltimą nėra teisingos, nes kompartija niekada neatsisakys diktatūros.

KOMUNISTŲ ISVADOS

Kompartijos vad. E. Berlinguer savo sustiprėjusias pozicijas apibūdino drąsia išvada: „Italai parodė, kad komunistų partija jie laiko tikrąja laisvės tvirtovė“. Kompartijos vadovybės posėdžiuose greičiausiai bus nutarta stiprinti jau nuo 1947 m. keliamą reikalavimą, kad ir komunistų atstovai būtų įsileisti koalicinėn vyriausybėn. Pastaruoju metu E. Berlinguer buvo sustabdęs atvirus Atlanto Sąjungos bei jos bazių Italijoje puolimus, tačiau jo pozicijų stiprėjimas šiai organizacijai sudarys naują problemą. Karininkų pradėta revoliucija gali baigtis komunistine diktatūra Portugalijoje. Neaiški yra ir Ispanijos ateitis po diktatoriaus gan. F. Franco pasitraukimo. Komunistų atėjimas Italijos vyriausybėn susilpnintų ir šio krašto paramą Atlanto Sąjungai. Pietiniam Europos frontui nemažos žalos jau padarė Graikijos susikirtimas su Turkija dėl Kipro salos. JAV kongresas yra sustabdęs karinės paramos teikimą Turkijai, kuri dabar daro spaudimą amerikiečių bazėms savo teritorijoje. Tų bazių ten yra pora tuzinų. Turkijos vyriausybė nori, kad JAV kongresas atšauktų paramos varžymus iki liepos 17 d. Priešingu atveju bazėms bus suteiktos tik laikinės teisės, dėl jų teks pradėti naujas derybas. Amerikiečiams ten ypač yra svarbus elektroninio sekimo postai pačioje Sovietų Sąjungos pašonėje.

MUSTYNES LISABONOJE

Portugalijos premjeras V. Goncalves, pasitaręs su socialistų vad. Soaresu, sutiko grąžinti socialistams jų laikraštį „República“, kuris buvo uždarytas gegužės 20 d. dėl komunistų kontroliuojamų spaustuvės darbininkų triukšmo. Pastarieji buvo iškraustyti iš pastato, bet juos ir vėl įleido kariuomenės saugumiečiai, vadovaujami komunistų remiančio brigados gen. O. Carvalho. Redakcijos tarnautojai nebuvo įleisti. Mustynėmis baigėsi katalikų protestas prieš katalikiškos radijo stoties „Radio Reascena“ uždarymą ir spaudos laisvės piktnau-

dojimą. Akmenimis ir lazdomis ginkluota komunistų minia, dešimteriopai gausesnė už katalikų demonstrantus, juos suvijo į Lisabonos arkivyskupo kardinolo Ribeiro rūmus. Po 17 valandų apsiausties katalikus išvadavo atsūsti kariuomenės daliniai. Liudininkų duomenimis, daug katalikų buvo nuvežta tiesiai į ligoninę. Portugalijos kolonijoje Angoloje, kuri nepriklausomybė gaus lapkričio 11 d., taip pat vyksta kovos tarp trijų šios kolonijos vadavimų organizacijų. Jose jau buvo tūkstančiai angolėlių, o portugalai, nesulaukdami paramos iš Lisabonos, organizuoja tūkstančių sunkvežimių bei automobilių konvojus ir ruošiasi Portugalijon keliauti per Vakarų Afriką.

ATNAUJINIS DERYBAS

Izraelio premjeras Y. Rabinas susitarė su JAV prez. G. Fordu ir valstybės sekr. H. Kissingeriu atnaujinti pastarojo pastangas derbyse su Egiptu. Izraelio užsienio reikalų ministras Y. Allonas betgi įspėjo Vašingtoną nedaryti spaudimo Izraeliui ir neprimesti savo planų. Izraelį valdanti darbių partija paskelbė galutinį sienų žemėlapi, kuriame Izraelio teritorijon yra įjungta Egiptui priklausiusi Gazos juosta ir Sirijos Goloano augštumos. Rytinė Izraelio siena yra išvesta Jordano upe, bet iš Jordanijos užgrobtą vakarinę Jordano pakrantę Izraelis yra linkęs perduoti arabų kontrolei, pasiliekdamas tik pasienio postus prie Jordano. Šinajaus pusiasalio pietiniame šarm el Seik iškyšulyje Izraelis taip pat nori savo bazės, sujungtos specialiu keliu su Izraelio teritorija. Ši žemėlapis su galutinėmis sienomis jau pasmerkę kaip nepriimtina Egiptas ir Sirija. H. Kissingeris arabams aiškina, kad žemėlapis neturės didesnės reikšmės deryboms, nes jos bus vedamos ne su jį paruošusia darbių partija, o su Izraelio koalicine vyriausybe.

MOTERŲ KONFERENCIJA

Jungtinių Tautų surengta pasaulinė moterų konferencija, skirta Tarptautiniams Moterų Metams, prasidėjo Meksikos sostinėje. Moterų atstovėms labiausiai rūpi prieš jas nukreiptos diskriminacijos pašalinimas, pilnas moterų įsijungimas į ekonomines programas, taikos sąjūdžius. Meksikos prez. L. Echeverria konferencijos dalyvėms patarė didesnę dėmesį už savo teises skirti pasaulio ekonominei gerovei, kurios reikia ir vyrams, ir moterims. Panašios nuomonės buvo ir Filipinų prez. F. Marcos žmona Imelda, priminusi karščiausiomis savo teisių gynėjomis Azijos faktus. Jos nuomone, reikalavimas lygaus atlyginimo su vyrais už tą patį darbą yra bereikšmis Azijoje, kur moteriai dažnai tenka įieškoti maisto trupinių miestų šiukšlynuose savo šeimai. Lygubė moterų čia suprantama kaip dalijimasis savo šeimos, bendruomenės, krašto laimėjimais bei nesėkmėmis. Konferencijoje, kuri truks dvi savaites, dalyvauja 123 tautų atstovės. Dalyvauti atsisakė keturi kraštai — Lichtenšteinas, kur moteris vis dar neturi balsavimo teisės, Malta, Singapūras ir Bhutanas.

Tėviškės Žiburiai – lietuvių savaitraštis2185 Stavebank Road, Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada
Telefonas 275-4672

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis
Metinė prenumerata \$10.00, pusmetinė—\$6.00. Rėmėjo prenumerata \$15.
Skelbimai ruošiamam numeriui primami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisyti redakcijos nuožūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$10.00 per year, \$6.00 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

Vilniečiai Ontario Paryžiuje

AL. GIMANTAS

Jau treči metai vasaros pradžioje mūsų vilniečiai suvažiuoja savo metinę šventę — saskrydin. Ir šį kartą birželio pabaigoje jie renkasi p.p. Cėsnuolių sodyboje, Paris, Ont.

Daug metų Kanados vilniečiai garsėjo savo ruoštomis Joninėmis, kurios buvo tikra visų lietuvių šventė Niagaros pusiasalio apylinkėse, bet šis tradicinis renginys išslydo iš vilniečių rankų ir yra rengiamas kitų. Vilniečiai gi maždaug apie tą patį laiką suskato organizuoti savo suvažiavimus. Juose aptariami organizaciniai ir veiklos reikalai, sustojama prie specifinių Vilniaus krašto ir vilniečių problemų, neužmirštami bendrųjų klausimų, lygiai svarbių ir būtinų kiekvienam lietuviui. Nepasikūtinės vietos ir labdarinės veiklos dalykai. Vilniečiai itin jautrūs saviesiems, likusiems anapus, kuriems stengiamasi padėti, nesiribojant tik Vilnija, įjungiant ir dabartinės Lenkijos lietuvių.

Mūsų tarpe dar vis girdėti nuomonių, nesuprantančių specifinių vilniečių problemų. Kai kam atrodo, kad atskira vilniečių veikla dvelkia savotišku separatizmu, yra lyg skaldanti. Reikėtų suprasti, kad ilgus metus gyvenę prieškarinės Lenkijos priespaudoje, svetimos kultūros įtakoje, vilniečiai ir toliau su nepasitikėjimu žvelgia į len-

kų kėslus ir būsima naujų Lenkijos sienų galimybę. Vilniečiai turi savus informacinių šaltinių, seka lenkų spaudą, radiją ir jų viešąją opinią. Dėlto jie gali padaryti ir tikslesnes išvadas.

Tuo tarpu tiek išeivijoje, tiek ir sovietinamojo Lietuvos tikima, kad sienos su Lenkija yra kaip ir galutinės. Bet ir toji pozicija turi silpnumą, nes yra eilė lietuviškų sričių, šiandien paliktų už Lietuvos ribų. Tik sekantis sienų pakeitimas (kas žino, kada tokio lauktina) gali patarnauti Lietuvos, bet gal tik Lenkijos naudai.

Tai vis temos, kurios yra įdomios vilniečiams, ir savo suvažiavime jie bandys svarstyti, kas ir kaip darytina ne vien vilniečių siekimams įteisinti, bet ir kaip sėkmingiau prisidėti prie visos tautos bendrųjų interesų sėkmingesniems raidos. Tai nėra separatizmas, o įvairumas vienybėje, nes nėra jokio pagrindo abejoti vilniečių tautiniu susipratimu ir patriotizmu. Tie vilniečių jausmai jau gerokai buvo išbandyti lenkiškosios okupacijos metais Vilniuje ir likusioje krašto dalyje. Tad iš Kanados ir dalies Jungtinių Valstijų su skrandimais vilniečiams linkėtina, kad jų svarstybos būtų brandžios, atviros ir pozityvios. Težiū jė ir tejaucia, kad savo siekimuose bei užsimojimuose jie nėra vieni vien.

Išorėje laisvė...

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Lietuvos Katalikų Bendrija, panašiai kaip Rusijoje, žymi dalis kunigų ir pasauliečių atvirai pasipriešino. Buvo iškelta visa eilė bylų kunigams, ruošusiems vaikus pirmajai Komunijai, tačiau lietuvių tai nenugąsdino. Jie reagavo protestais, nukreiptais į Maskvą ir Jungtines Tautas. Juose reikalavo ir reikalauja laisvės religiniam gyvenimui. 1972 m. pradėta leisti "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika" iki 1974 m. buvo plačiausias ir reguliariausiai pasirodantis periodinis "samizdat" leidinys Sov. Sąjungoje—rašo "Herder Korrespondenz". Dabar būklė Lietuvoje pasunkėjusi ir kažin ar "Kronika" pasirodysianti 1975 m. (Ji eina ir 1975 m. Pasirodė jau 15-tasis nr. Red.). Esą daug suimtų. "Visdėlto pasipriešinimas tebėra nepa-

laužtas, nes prispaustieji šaukia žmogaus teisių ir sovietinės konstitucijos. Masiniam sąjūdžiui tai teikia papildomo atsparumo".

"Herder Korrespondenz" skirsnį apie Lietuvą baigia šia pastraipa: "I Vatikano Rytų Europos politiką nepriklausomos grupės Lietuvoje žiūri su nemažu abejingumu, nors ir nevisai ją atmeta. Jos remiasi karčia patirtimi, kad Vatikano politika nepajėgė pagerinti Sov. Sąjungos katalikų būklės. Diplomatinės misijos ir naujų vyskupų konsekrovimas slepia savyje pavojų nukreipti dėmesį nuo esminių religinio gyvenimo klausimų. Be to, tai derinasi su postalinės religijų politikos pagrindiniu dėsniu, būtent, išlaikyti fasadą, o kovą nukreipti į pamatus, t.y. bendruomenes" (mano pabr.). M.

Jeigu geri ir gali gerti – tavo reikalas. Tačiau jeigu geri nenorėdamas ir nori nustoti gerti – mūsų reikalas. Mes galime tau padėti, nes mes patys išsigelbėjome nuo alkoholizmo ligos.

Šiais metais įsisteigė pirmoji lietuvių AA grupė Kanadoje. Ji yra Montrealyje. Susirinkimai vyksta lietuvių kalba kiekvieną trečiadienį, 8 v.v., 7722 George Street, LaSalle (MTL), Qué. Norintieji steigti skyrius, kur jų dar nėra, arba įieškantys platesni informacijų rašykite minėtu adresu LIETUVIŲ AA GRUPEI. Galite taip pat skambinti (pavardės sakytų nereikia) Leonui G. 366-2548 (darbo valandomis 489-5391) arba Henriui N. 277-7868. Visa korespondencija bei pašnekesiai išlikis paslaptėje. Susirinkimų metu jokių pašalinių mūsų patalpose nėra.

MOHAWK

FURNITURE LTD.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI

SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI

ĮVAIRUS KILIMAI • ŠALDYTUVAI

VALGOMŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.

SIUVAMOS MAŠINOS • RAŠOMOS MAŠINĖLĖS

Nemokamas pristatymas į namus.

KRAUTUVĖS:

Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442

Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. OX 9-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

ŠAPIROGRAFAS / Jurgis Jankus

Trupinėlis iš dail. Alfonso Dargio jaunystės

(Tėsinys iš praėjusio nr.)

Prieš lotynų kalbos pamoką klasės auklėtojas įkišo galvą į klasę ir pranešė, kad lotynų kalbos nebus ir kad visi turi išeiti į aikštę sviedinio žaisti. Bet visi. Ir pats pastovėjo prie durų, kol visi išdardėjo į kiemą. Mokinukams tikra šventė. Ne kiekvieną dieną lotynų kalba pakeičiama sviediniu. Nė vienas net į galvą neateina pasiteirauti, kas atsitiko lotynų kalbos mokytojiui. Reikalai sulaikė — gerai! Susirgo — dar geriau! Keletą dienų bus proga ilgiau sviediniu pažaisiti. Kas gi nori lotynų kalbos.

Pačiam žaidimo įkaršty suolo draugas peštėloj Alfonso į šalį ir prašnibždėjo:

— Kuris nors turbūt ką padarė. Gal pavogė ką. Klasėje direktorius, vicedirektorė ir klasės auklėtojas eina per suolus ir kažin ko jieško. Per visų knygas ir sąsiuvinius verčia.

Dargiui iš karto dingtelėjo tikras reikalas, bet tikėti dar nenori.

— O iš kur tu žinai, kad jieško?

— Norėjau įslinkti į klasę pasimokyti geometrijos. Durs buvo truputį praviros, ir viską pamaciau.

— Gal kas ką ir nukniaukė, — pasako ir nubėga žaisti, tik sviedinys prie rankos nebelimpa.

Jis pats, rodosi, grynas. Tikrai žino, kad knygos nėra nė vieno eilėraščio. Viskas namie. Tik kaip Malakauskas? Nutaikęs progą pešteli jį į šalį.

— Ar turi tuos eilėraščius, kur padaviau? — paklausė.

— Turiu. O kam reikia?

— Kur turi? Suole?

— Namie.

— Tikrai?

— Žinoma, kad tikrai. Ar

kvailas neštis į klasę. Kad kas pamatytų? O tu? Turi suole?

— Mano irgi namie.

— Tai kam prirėikė?

— Neprirėikė. Aš jau žinau, kodėl nėra lotynų kalbos. Klasėje direktorius, vicedirektorė ir auklėtojas rausiasi po suolus.

Varto knygas. Ko daugiau jieško?

— Tu manai?

— Jeigu nemanyčiau, kam šnekėčiau.

Abu vėl įsijungė į žaidimą, bet žaidė pastatė ausis, ką pašauks į mokytojų kambarį. Kas žino, gal kuris jau iš mergaičių tą lapelį buvo gavęs?

Bet nešaukia nieko. Ir per kitas pamokas niekas nieko nesako. Aišku, nieko nerado, ir viskas baigta.

Baigiantis paskutinei pamokai, klasės auklėtojas vėl įkiša galvą pro duris ir liepia visai klasei pasilikti po pamokų. Visi sužiūra. Ligi tol jau nebe vien Dargis su Malakausku sužinojo, kad per lotynų kalbos pamoką mokytojai suoluose vartė, tik niekas nenumanė ko. Kas žino, gal kuris ir nukniaukė ką. Dargis su Malakausku irgi ramūs, juokus varinėja. Juodu niekur kitur pirštų neprikėjo, o jeigu parpū eilėrašties, tai jo irgi nerado.

Klasė staiga nutyla. Dar gerokai už durų pasigirsta gurgžt, gurgžt, gurgžt, gurgžt. Prasiveria durys ir įgurgžda direktorius. Nežinia ar netyčia pasitaikė, ar pagal savo norą pasisiūdinio tokius gurgždančius batus. Gal ir pagal norą, kad visi iš tolo girdėtų, kur direktorius eina.

Nugurgždėjo prie stalo, atsisėdo, tyli. Tyli ir klasė. Ir dar kaip tyli. Jeigu iš kur atsiradusi blusa imtų šokuoti grindimis, pamanytum, kad arklys šuoliu lekia.

— Dargis! — kaip iš giedro dangaus.

O tu, Jėzuteiliau geriausias! Tiesiai, kaip pirštu į košę. Dargiui net plaukeliai ant nugaros pašiurpo, bet jis atsistojo ir stengiasi žiūrėti direktoriui tiesiai į akis. Vistiek nebėra, kur dėtis. Į grindis sumegti negali.

— Tamsta parašė tą eilėraščių?

Paklausė ir žiūri tiesiai į akis. Dargis stengiasi direktoriaus akis atlaikyti. Net nustebti mėgina.

Klausimu į klausimą. Kaip čia gali atsakyti, jeigu nežinau apie kokį eilėraščių kalbą eina. O direktorius nė nemano leistis į aiškinimus, bet tą patį klausimą meta jau kitam.

— Tamsta parašė tą eilėraščių?

Ir taip visą klasę iš eilės, vis žiūrėdamas tiesiai į akis, vis mėgindamas, ar kuris neišsidsuos,

ar, pats išsigandęs, kito neįduos.

Bet visa klasė apie jį eilėraščių nieko nežino, ir visi į direktoriaus klausimą atsako tuo pačiu Dargio klausimu. Direktorius gal ima net gailėtis, tokį klausinėjimą pradėjęs, nes į galą klasėje pradeda justis daugiau smalsumo, negu rūpesčio ar baimės. Tik Dargis su Malakausku težiū, kas čia darosi, bet ir juodu, kartu su visais, vaidina smalsius ir nustebusius. Bet direktorius nebūtų direktorius, jeigu iš karto nuleistų rankas.

— Nė vienas nežinote?

Iš lėto akimis perleidžia klasę. Snabždėjimas dingsta. Visi su nekalbama akyse sutinka direktoriaus žvilgsnį.

— Duokit čia sąsiuvinius!

Visi subruzdą. Direktorius žiūri, su Dargio lapelių lygina, ir Dargiui darosi smagiau, kad šovė į galvą eilėraščių parašyti ne savo rankraščiu, bet spausdintu. Jeigu savo, būtų iš karto įkliūvęs, nes jo rankraštis toks skirtingas, kad ir aklas galėtų užčiuopti. Jis praslysta, bet užkliūva visiškai nieku dėtas mokinukas Gurskis.

— Pasiimk knygas ir namo,

— trumpai sprendžia direktorius.

Berniukas prisiekinėja, kad apie jį eilėraščių jis nieko nežino, net į ašaras puola, bet direktorius nė nemėgina savo sprendimu suabejoti. Nam — ir viskas. Kaip kirviui. Vienu akimirksniu nutrūko svajonės kada nors tapti mokyto. Dar kiek paklausinėjęs, liepia ir visiems eiti namo.

Dargis su Malakausku net į vienas kitą nesizvalgo. Būtų viskas gerai, jei ne tas Gurskutis. Juodu žino, kad jis nekaltas, jis pats irgi žino, bet iš kur gali žinoti direktorius. O gal tyčia parinko patį nekalčiausią. Jeigu esate geri draugai, jeigu turite kiek sąžinės, neleiskit kentėti nekaltam. Nežinia kaip Malakauskui, bet Dargiui knieti nu-eiti ir pasisakyti. Tik ir vėl. Direktorius neklaušė, kas spausdino, bet kas parašė. Pasakys, kad spausdinai, reikės pasakyti ir kas parašė, o tas Alfonsui niekaip negali pralįsti. Pasisakyti, kad jis pats ir parašė, irgi nepralenda. Alfonsas idealistas, tai idealistas, bet išlėkti iš gimnazijos už Malakauską visiškai nemato reikalo. O Gurskučio sunkumas vistiek slepia.

Kitą dieną per kažin kurią pamoką direktorius vėl įgurgžda į klasę. Pirmiausia liepia pranešti Gurskiui, kad vėl ateitų mokyti, o paskum gana rūstokai meta klausimą:

— Tai sakot, kad nė vienas to eilėraščio nerašė?

— Kad mes nežinom net koks tas eilėrašties, — atsiliepia vienas kitas iš klasės.

Direktorius valandėlę tyli.

— Gerai, — prašneka. — Kas nežino, tai nežinot. Jums ir jokio reikalo nėra žinoti. O yra kas žino. Dabar paskutinį sykį sakau: jeigu pasisakys pats, prizu — jam nieko nebus, bet jeigu surasiu, be jokių kalbų — lauk iš gimnazijos! Nei tėvas, nei motina neišgelbės.

Dar perleido akimis mirtinai nutilusią klasę ir vėl išgurgždėjo.

— Surasi, kaip pernykštį sniegą, — dingtelėjo Alfonsui atsakymas į galutinį direktoriaus pagrasinimą. Namie jis visus popieriukus rūpestingai sunaikino, kad kam netyčia neužkliūtų. Nebent Malakauskas kam prasižiūtų. Bet tada jam būtų ir pati didžioji bėda.

Ir iš tikrųjų viskas aprimo. Jokių kalbų, jokių klausinėjimų. Praėjo, praužė, kaip pavaršiniai vėjai jokių nuostolių niekam nepadare.

Į mokyklą Dargis vaikščiojo su kitu berniuku, gyvenančiu prie to paties kelio, tik kiek arčiau mokyklos. Jis dažnai atbėgdavo pas Dargį į namus, padėdavo net laikraštelius spausdinti, tik prie to slaptojo eilėraščio nė piršto nebuvo prikišęs. Vieną dieną mokykloje jis ir sako:

— Vakar miestely mane užšnekino vicedirektorė. Klausinėjo apie tavę.

— Apie mane?

Dargiui vėl knikt.

— Klausė ar toli gyveni, teiravosi, kaip nueiti. Tiesa, dar klausė, ar tebeturi šapirografą.

Turbūt, prašys ką atspausdinti. Pasakiau, kad galiu nuvesti, bet ji vakar neturėjo laiko. Sakė, gal šiandien po pamokų kartu su tavim nueis.

Dargis gerą valandėlę patylėjo. Laimė, kad vakar neatėjo. Būtų paėmusi, išvyniojusi šapirografą, o ten vienas juostos gale tebėra abu eilėraščių puslapiai. Blogai. Šiandien kartu nueis ir tuoj pasakys:

— Parodyk šapirografą.

Malakauskui spausdinau. O jeigu Malakauskas ginsis? Aną dieną jis labai rūpestingai sunaikino Malakausko rankraštį ir paskum pačiam Malakauskui pasakė. Ateis, ras — ir galas visiems mokslams. Vistiek reikia ką nors daryti. Ir tuoj. Pasitempė draugą į nuošalesnę vietą.

— Moki tylėti? — paklausė.

— Aišku, kad moku. Bet kodėl?

— Padarysi man vieną darbą?

— Jeigu tik galėsiu.

— Žinai, kur padėtas mano šapirografas?

— Žinau.

— Tuoj po pamokų nubėk pas mane ir nupjauk tą galą, kur žymu du puslapiai eilėraščių. Tik tuos du puslapius. Ir vėl suvyniok. Tik niekam neprasi-tark. Nupjauk ir parsinešk namo. Paskum man vėl atiduosi.

— O kas ten per eilėraščiai?

— Pasakysiu vėliau. Tik negaišk. Tuoj po pamokų ir mauk.

Jeigu vicedirektorė eis kartu, kad neberastumėm nei tavęs, nei to šapirografo galo. Tik nupjovęs vėl gražiai suvyniok.

Prišnekęs draugą ėmė darytis Malakausko. Jam irgi papasakojo ir pridėjo, kad po to viskas bus tikrai užbaigta. Šapirografe nieko nerai, kur daugiau bejieškos. Bet Malakauskas neapsisidžiaugė. Jau ir trečias žino.

— Jis tylės, — tvirtino Dargis.

— O jeigu kas pamatys šapirografą pjaunant?

— Nepamatys.

— Visiems rūpi, kas ten buvo per eilėrašties. Manai, kad jis iškęs nepasigyręs?

— Iškęs.

— Neguldyk galvos.

Malakauskas valandėlę patylėjo, pakramtė apatinę lūpą.

— Einu pas direktorių, — pasakė.

— Brolėli, ką tu... Išmes, — išsigando Dargis.

— Girdėjai, kai sakė, kad nemes. Visa klasė girdėjo. Bet, kai pats sužinos, tikrai išmes. Tave kaip tavę, o mane tikrai išmes.

Ir nuėjo. Dargis laukia pilnas neramumo. Minutės ištįsta į valandas. Beveik būtų buvę geriau, jeigu kartu būtų ejęs.

Po kokio pusvalandžio grįžta. Šypsosi.

— Viskas gerai, — sako. — Net elgesio žadėjo nemažinti.

— Po tiek įsiejojimo — ir nieko?

— Tikrai nieko.

— Ir man nieko?

— Ir tau.

— Kodėl? Ką jam pasakei, kad nieko?

— Matai, — išdėstė Mikalauskas, — paaiškinau, kad mergaitės iš manęs juokėsi, žyduku vadino, tai ir atsilyginau. Jeigu jos mane be perstojo erzina, kodėl man jų nepaerzinti. Aš irgi nenoriu, kad mane žyduku pravardžiuotų.

Ar kuri vadino Malakauską žyduku, nežinia, tik jis buvo tamsaus gymio, juodaplaukis, juodakis, tai direktorius jo paaiškinimu lengvai patikėjo ir visą bylą čia pat užbaigė. Kartu su Malakausku praslydo ir Dargis. Nebereikėjo net šapirografui galo rėžti. Baigėsi laimingai. O nedaug betruko, kad Dargis galėjo ir pasilikti Reivyčiuose. Ar būtų juosė tilpęs, kas žino... Gal ir šiandien dar kuro...

Ar būtų juosė tilpęs, kas žino... Gal ir šiandien dar kuro...

Ar būtų juosė tilpęs, kas žino... Gal ir šiandien dar kuro...

Ar būtų juosė tilpęs, kas žino... Gal ir šiandien dar kuro...

Ar būtų juosė tilpęs, kas žino... Gal ir šiandien dar kuro...

Ar būtų juosė tilpęs, kas žino... Gal ir šiandien dar kuro...

Ar būtų juosė tilpęs, kas žino... Gal ir šiandien dar kuro...

Ar būtų juosė tilpęs, kas žino... Gal ir šiandien dar kuro...

Ar būtų juosė tilpęs, kas žino... Gal ir šiandien dar kuro...

Ar būtų juosė tilpęs, kas žino... Gal ir šiandien dar kuro...

Ar būtų juosė tilpęs, kas žino... Gal ir šiandien dar kuro...

Ar būtų juosė tilpęs, kas žino... Gal ir šiandien dar kuro...

Ar būtų juosė tilpęs, kas žino... Gal ir šiandien dar kuro...

Ar būtų juosė tilpęs, kas žino... Gal ir šiandien dar kuro...

Ar būtų juosė tilpęs, kas žino... Gal ir šiandien dar kuro...

Ar būtų juosė tilpęs, kas žino... Gal ir šiandien dar kuro...

Ar būtų juosė tilpęs, kas žino... Gal ir šiandien dar kuro...

Ar būtų juosė tilpęs, kas žino... Gal ir šiandien dar kuro...

Ar būtų juosė tilpęs, kas žino... Gal ir šiandien dar kuro...

Ar būtų juosė tilpęs, kas žino... Gal ir šiandien dar kuro...

Ar būtų juosė tilpęs, kas žino... Gal ir šiandien dar kuro...

Ar būtų juosė tilpęs, kas žino... Gal ir šiandien dar kuro...

Ar būtų juosė tilpęs, kas žino... Gal ir šiandien dar kuro...

Ar būtų juosė tilpęs, kas žino... Gal ir šiandien dar kuro...

Ar būtų juosė tilpęs, kas žino... Gal ir šiandien dar kuro...

Ar būtų juosė tilpęs, kas žino... Gal ir šiandien dar kuro...

Ar būtų juosė tilpęs, kas žino... Gal ir šiandien dar kuro...

Ar būtų juosė tilpęs, kas žino... Gal ir šiandien dar kuro...

Ar būtų juosė tilpęs, kas žino... Gal ir šiandien dar kuro...

Ar būtų juosė tilpęs, kas žino... Gal ir šiandien dar kuro...

Ar būtų juosė tilpęs, kas žino... Gal ir šiandien dar kuro...

Ar būtų juosė tilpęs, kas žino... Gal ir šiandien dar kuro...

Ar būtų juosė tilpęs, kas žino... Gal ir šiandien dar kuro...

Ar būtų juosė tilpęs, kas žino... Gal ir šiandien dar kuro...

Ar būtų juosė tilpęs, kas žino... Gal ir šiandien dar kuro...

Ar būtų juosė tilpęs, kas žino... Gal ir šiandien dar kuro...

Ar būtų juosė

STEPAS VARANKA

Lenkų išeivija ir net nemaža jų dalis dabartinėje Lenkijoje nenori užmiršti Vilniaus ir jo krašto žemių, priskirtų okupuotai Lietuvai. Oficialiai lenkai sako ir skelbia spaudoje, kad nori su lietuviais sugyventi, bendradarbiauti, bet kai pradeda kalbėti apie Vilnių ir jo priklausomumą Lietuvai, baigiasi draugystė.

Lenkų leidinys

Geografijos daktarė Jozefa Mekarska parašė knygą "Wed-rowka po zemiach wschodnich Rzeczypospolitei" (Pasivaikščiojimas po lenkų rytų žemes). Išleista trijų organizacijų — lenkų kombatantų sąjungos, lenkų moterų susivienijimo emigracijoje ir lenkų skautų sąjungos (Londone 1966 m.).

Leidėjų žodyje rašoma:

Jaltos susitarimų dėka Sovietų Sąjunga užgrobė rytines lenkų žemes. Dabar ir mokyklos krašte duoda iškraipytus faktus. Lenkų išeivijos pareiga yra platinti ir skieisti žinias apie padalinatą Lenkijos žemes. Iki šiol turime labai mažai leidinių apie rytų plotus ir jų reikšmę Lenkijai bei lenkams.

Mes jaučiamės pareigą duoti svarbiausias žinias apie tuos Lenkijos rytų plotus. Leidėjai šią knygą atiduoda lenkų visuomenei, ypač jaunimui, norėdami parodyti, kokie yra gražūs tos žemės plotai. Norime jų širdis priartinti prie mums taip brangių žemių.

Įvadas parašytas Władysława Wielhorskiego. Jis yra buvęs Vilniaus Stepono Batoro universiteto profesorius, Didžiosios Lietuvos Kunigaikštystės laikotarpio žinovas. Lietuviai atgavus Vilnių ir Vilniaus kraštą, jis norėjo priimti Lietuvos pilietybę, kad saugiau būtų gyventi. Įvade rašo:

Tėvų žemė. Gimtasis kraštas. Tai gražiausi ir mieliausi jausmai. Jie žadina žmogų pamilti kraštą ir kovoti dėl jo ateities. Tai kiekvieno mūsų gyvenimo prasmė. Kai buvome spaudžiami ir naikinami, buvome vieningi ir solidarūs. Buvome visada pasiaukoję kovoti už tėvynę. Buvome kaip viena šeima. Savanoriškai pasilikome tremtyje. Mes nesilenkiam ir nepataikaujame dabartinėi komunistinei santvarkai. Mes nesutinkame su padalinimu. Mūsų rytų žemės yra atplėštos nuo Lenkijos kūno. Esame vakaruose ir čia turime atlikti savo pareigas tėvynei. Tam tikslui yra išspaudintos šios leidinys. Ši knyga duoda geografinį vaizdą Lenkijos - "Rzeczypospolitei" žemių rytuose.

Įvado autorius rašo, kad tos žemės savo kultūra, istorija ir gyventojais yra lenkiškos ir negali būti atplėštos nuo Lenkijos.

Skirtingos sienos

Pasak autorės, lyginant nepriklausomas Lenkijos žemėlapi su šios dienos Lenkijos, kuri buvo sudaryta 1945 m., matyti, kad rytų sienos yra skirtingos. Po pirmojo pasaulinio karo atgimusi Lenkija gavo 1921 m. vadinamąsias "Rygos sienas", nustatytas Rygoje ir 1923 m. pripažintas Vakarų valstybių. Rygos sienos ėjo per istorines lenkų ir lietuvių žemes, paliekant daug lenkų Minsko žemėse.

Liaudies Lenkijos rytų sienos esančios nustatytos karo pabaigoje Jaltose, Kryme, 1945 m. vasario 11 d. sąjungininkų konferencijoje. Į ją Lenkija nebuvo pakviesta. Jaltos sienos buvo nustatytos liaudies Lenkijos ir Sovietų Sąjungos susitarimu 1945. VIII. 16. Jos neteisėtai atkrito nuo nepriklausomos Lenkijos turėtos 388.634 km² žemės beveik pusę — t. y. 45,7%. Dabartinė Lenkija su gautais ir atgautais jai priklausantiems plotais yra mažesnė nei buvo prieš 1939 m. Jaltos susitarimu atimtos Lenkijos žemės buvo sovietų užgrobtos ir įjungtos į Lietuvos, Gudijos ir Ukrainos respublikas. Žemės, kurios nuo amžių priklausė Lenkijai, teko kitiems. Tos sienos esančios dirbtinės.

Vilniaus kraštas

Vilniaus kraštas esą užima 60.000 km² ir esą truputį mažesnis už pusę Anglijos, kuri turi 130.355 km². Kraštas įvairus, pilnas kalnų, kalnelių, ežerų ir upių. Upės ilgos, gilios ir negilios — visos teka į vakarus. Nemunas yra 937 km ilgio. Anglijos svarbiausia upė Temzė turi tik 336 km ilgio. Su tos upės vardu yra surišta 1831 m. sukilėlių daina "Za Niemen" — už Nemuno. Neris yra 510 km ilgio. Apie Nerį daina sako, kad ji turi auksinį dugną ir žydų veidą. Ežerų Vilniaus krašte esama apie 1500. Kodėl jų tiek daug? Tai palikimas ledų gadyinės. Daugiausia jų yra apie Švenčionis. Didžiausias ežeras

ne tik Vilniaus krašte, bet ir visoje Lenkijoje yra Narutis. Jis yra 81 km² ploto ir turi širdies formą. Atrodo kaip jūra.

Vilniaus krašto žemė nėra derlinga. Kviečiai neauga, tik rugiai, bulvės, grikliai ir linai. Vilniuje lininiai išdirbiniai buvo pagarsėję. Jie 1925 m. Paryžiuje buvo atžymėti medaliu. Kadaiše Vilniaus kraštas buvo miškingas. Prie Nevėžio, Nemuno šantakos buvo žinomas tūkstantį metų turįs ąžuolas "Dievaitis". Jis yra aprašytas Marijos Radzevičiūtės knygoje "Dievaitis". Tas ąžuolas ir šandieną tebėra. Vilniuje ir šandiena užia girios, poeto Julijono Eismoito pavadintos "Šventyklom, kurias pastatė Dievas". A. Mickevičius savo veikale "Ponas Tadas" labai puikiai aprašė lietuviškas girias. Kraštas — kaip pasaka.

Gyventojai

Pasak lenkų autorės, 1939 m. Vilniaus krašte buvo 2.900.000 gyventojų. Vienam kv. kilometrui teko 48-49 žmonės. Pagal 1931 m. surašymą iš 2.333.000 gyventojų Vilniaus ir Naugarduko vaivadijoje esą užsirašė lenkais 1.315.000, gudiškai kalbančių 703.000. Likusieji — kitos tautybės.

Lenkai ten apsigyveno nuo amžių, dar prieš Lietuvai priimančią krikštą, daug ankščiau, negu buvo sudaryta Liublino unija, kuri galutinai sujungė Lietuvą su Lenkija. Tada Lenkijos emblemoje šalia baltojo erelio atsirado ir Lietuvos Vytiš. Lenkai tose srityse statė šventoves, vienuolynus, mokyklas, bibliotekas, padėdami Vakarų kultūrai prasiskverbti į Lietuvą. Prieš 1939 m. lenkai daugiausia gyveno šiaurės - rytų valstyse, miestuose, miesteliuose ir kaimuose. Jie buvo maži, vidutiniški ir dideli ūkininkai. Dideli dvarai priklausė didikų-šlektų šeimoms. Vilniaus lenkų didikai buvo žinomi savo patriotizmu. Lietuvių Vilniaus krašte buvo apie 100.000. Prie Vilniaus ir Ašmenos gyveno viduramžiais atgabendai totoriai. Jie buvo visiškai sulenkėję. Žydai, kurių skaičius buvo nemažas, gyveno miestuose. Buvo ir karamai, kurie gyveno Vilniuje ir Trakuose.

Po Jaltos susitarimo dauguma lenkų gyventojų buvo perkelta į liaudies Lenkiją. Kita dalis išgabenta į Rusiją. Dalis lenkų vilniečių emigravo į Angliją ir kitus kraštus, kur nenuilstamai rūpinasi atgauti prarastą rytų Lenkijos žemes.

Vilnius

Didžiausias miestas Vilniaus krašte esąs Vilno-Vilnius. Miestas savo herbe turįs šv. Kristų, su kūdikiu Jėzumi ant rankų einantį per upę. Viršun dingiai kyla 43 šventovių bokštai, paslaptingai vingiuoja siauros gatvės. Vilniaus pradžia, kaip ir visų kitų senų miestų, remiasi legenda. Pagal vieną padavimą, Lietuvos kunigaikštis Gediminas, medžiodamas toje vietoje, kur upė Vilejka-Vilnelė įteka į Nerį, nudėjo didelį briedį. Pavargęs užmigo. Sapne matė staigiantį geležinį vilką, kurio staigimas buvo kaip šimto vilkų. Geležinis vilkas turėjo reikšti miestą ir pilį, o jo staigimas — jėgą ir garbę. Toji legendinio sapno reikšmė ir buvusi Vilniaus įkūrimo priežastis. Iš istorijos žinoma, kad 1323 m. Gediminas Vilnių paskelbė savo sostine. Liaudies tais laikais buvusi dar pagoniška. Vilniuje tačiau jau buvo pa-

statytos pirmosios krikščionių šventovės.

Tikrasis Vilniaus augimas prasidėjęs nuo didžiojo Lietuvos kunigaikščio Jogailos krikšto ir vedybų su lenkų karaliumi Jadvyga 1386 m. Jogaila Vilniui leido tvarkytis savivaldos teisėmis. Vilnius tapo europietišku miestu, kaip ir Krokuva. Paskutinio Jogailaičio žygių ant Augusto (antrojo 16 amžiaus pusėje) laikotarpis buvo pavadintas "Vilniaus aukso amžiumi".

Galingu Vilniaus globėju buvęs karalius Steponas Batoras. Jis įsteigęs augščiausiąjį teismą — Lietuvos tribunolą, o 1579 m. — Vilniaus universitetą. Pastarasis 1918-1939 m. buvo pavadintas Stepono Batoro vardu. Tame laikotarpyje dėstė istorikas Stanisław Kosciolkowski, filosofas Maian Dzichowski, teisininkas Stefan Ehrenkreutz ir kiti. Londone yra įsisteigusi "Spolecznosc Uniwersytetu Stefana Batorego" — Stepono Batoro universiteto Bendruomenė.

Vilnius pergyveno daug nelaimių. Du kartus buvo gaisrų sunaikintas. Po padalinimo paskendo Maskvos tamsumoje. Tame laikotarpyje žuvo daug kultūrinio turto. Buvo sunaikinta pilis, šventovės, pastatai, bibliotekos. Gražiausi pastatai buvo paversti kareivinėmis ar kalėjimais. Buvo likę tik vieni Aušros Vartai su stebuklingu Dievo Motinos paveikslu, gerbiama visų lenkų. Vilnius, kaip sostinė, esąs senesnis už Varšuvą. Vilniaus architektūriniai pastatai yra vieni iš gražiausių, ypač šventovės.

Vilnius turįs gražiausias pasaulyje kapines. Ten palaidota Pilsudskio motina ir jo širdis. Vilniaus krašto gyventojai turi savotiškas tradicijas. Sv. Kazimiero dieną Lukiškių aikštėje vyksta "Kaziuko" mugės. Suvažiuoja iš viso Vilniaus krašto daugybė žmonių su prekėmis ir naminiiais išdirbiniais. Vilnius nuo amžių būvęs lenkų kultūros židiniu šiaurės-rytų Lenkijoje. Kaip vaivadijos sostinė, Vilnius 1939 m. turėjęs 209.000 gyventojų. Pagal rusų surašymą 1959 m., Vilniuje gyveno 235.000 gyventojų, jų tarpe 47.200 lenkų, t. y. 20%.

Verkia karaliaus Jogailos buvo padovanoti Vilniaus vyskupams. Čia du kartus vyskupas

Tarėsi pasaulio baltiečiai

S.m. birželio 6-8 d.d. Uppsala kolegijoje, New Jersey valstijoje, JAV-se, įvyko Pasaulio Baltiečių Santalkos suvažiavimas. Dalyvavo 50 baltiečių organizacijų vadų, jų tarpe 12 lietuvių. Atstovus atsiuntė: VLIKas (dr. K. Valiūnas, dr. B. Radzivanas, A. Vakselis, J. Valaitis, V. Nakas), Lietuvos Laisvės Komitetas (V. Vaitiekūnas), Kanados Lietuvių Bendruomenė (J. R. Simanavičius), Pasaulio Lietuvių Bendruomenė (A. Gureckas), Amerikos Lietuvių Taryba (dr. J. Genys), taip pat Lietuvių Katalikų Moterų Organizacijų Pasaulinė Unija (dr. A. Šlepetytė-Jannace), Amerikos Jungtinis Baltiečių Komitetas (E. Šumanas), Baltų Apeliacija Jungtinėms Tautoms — Batunas (K. Miklas), JAV Lietuvių Jaunimo Sąjunga (V. Nakas).

Penktadienio vakarą PBS valdyba uždarai posėdžiavo su Lietuvos, Latvijos ir Estijos diplomatais. Pagrindinė suvažiavimo

Abraham Wojna priėmęs karalių Vladislavą IV, kurio palydoje buvęs poetas Motiejus Sarmowski. Kas metai Vilnių ir Vilnių aplankydavo tūkstančiai moksleivių iš visos Lenkijos. Šiandien galima aplankyti atimtą "mielą miestą" tik žodžiu ir vaizdais.

Slubuojanči istorija

Kad autorė yra geografijos daktarė, matyti iš jos žinojimo apie upių ilgį ir ežerų dydį. Tačiau istorijoje nelabai susigaudo. Pradžios mokyklos vaikai apie Lietuvos istoriją žino teisingesnius istorinius faktus. Autorė pati sau prieštarauja. Ji rašo, kad Gediminas įkūrė Vilnių, pastatė pilį ir 1323 m. Vilnių paskelbė savo sostine. Iš to aišku, kad Lietuvos lietuvis kunigaikštis Vilnių įkūrė ir kad jis priklausė Lietuvai. Leidėjai, įvado autorius ir pati knygos autorė visur užsispyrusiai tvirtina, kad Vilnius nuo amžių priklausė Lenkijai. Kai Gediminas Vilnių kūrė, lenkų nei kvapo nebuvo. Kur logika? Kad lenkai savinasi Vilnių ir Vilniaus kraštą, tai jau kitas reikalas. Jei lenkų karaliai, rašytojai, didikai gyveno ir lankėsi Vilniuje, tai dar nereikš, kad Vilnius jiems istoriškai priklausio. Lietuvos kunigaikščiai, karaliai Jogaila, didikai, rašytojai, menininkai ir paprasti žmonės gyveno Krokuvoje ir Varšuvoje. Yra kunigaikščių ir Lietuvos bajorų palaidotų Krokuvos katedroje. Net Lietuvos himno autorius gyveno Varšuvoje ir Krokuvoje. Lietuviai tačiau dėl to neturi jokių pretenzijų į tuos miestus. Tai jiems nei istoriškai, nei teisiškai nepriklausio.

Gana svajoti

Laikas būtų lenkams baigti svajones apie pakartotinį užgrobimą tų sričių, kurios jiems nepriklausio. Lenkai turėtų realiau žiūrėti į būsimą nepriklausomą Lenkiją. Kam tai neapykantą skleisti savo jaunimo tarpe? Užtenka, kad vyresnioji, mirštančioji karta ja sirgo ir nepasigydė. Lenkai turi budėti, kad reikalaujami Vilniaus neprarastų Lenkijos. Reikia tikėti, kad atsiras blaivesnių lenkų politikų, kurie turės drąsos pasakyti tą tiesą lenkų visuomenei. Gyvenkime kaip geri kaimynai ir, reikalui esant, padukime vienas kitam ranką. Toks sprendimas visiems laikams abi tautas suartintų.

Toronto baltiečiai mini sibirinių trėmimų sukaktį Sv. Pauliaus šventovėje birželio 11 d. Kalba senatorius Paul Yuzyk gausiai auditorijai, susirinkusiai į ekumenines pamaldas

Nuotr. J. Kreilto

Mirė labiausiai puolamas kunigas

MONS. K. RAZMINAS

Matau aš savo Viešpatį matau Jį, Ateinantį ir šaukiantį mane, Nuo žvilgsnio Jo sustingo mano kraujas, Ir nebegrįžt man į Camposampiero, ne...

Ir susirinko minios, kai raudėjo Ir kai stebuklo meldė karštą nešdami, Netardamas jis tarė: "Broliai, melskitės — bus amžinai gyva gyvenimo gelmė".

B. BRAZDŽIONIS,

"Sv. Antanas iš Paduvos — Mirtis"

S. m. gegužės 21 d. Romoje Viešpats staiga pašaukė pas save vieną iš veikliųjų lietuvių katalikų sielovados darbuotojų — prelatą Zenoną Ignatavičių. Viešpatį jis sutiko ateinantį Romos gatvėje. Iš ryto kartu su kunigu kan. Vytautu Petkūnu, iš Baltstogės atvykusi dalyvauti pasauliniame mariologijos kongrese, jis aukėjo šventąsias Mišias Sv. Kazimiero lietuvių kolegijos koplyčioje. Po pusryčių išėjo nusipirkti laikraščio. Grįždamas namo, sukrito gatvėje išstiktas antrojo širdies smūgio (pirmąjį velionis turėjo 1974 m. lapkričio mėn.). Šį kartą, nors ir skubiai buvo nuvežtas į ligoninę, pagalba nebebuvo įmanoma. Vos valandai praslinkus, sustoję plakus suvargintą jo širdis. Didis liūdesys pasklido Sv. Kazimiero kolegijoje, kurioje jau trečias prelatas šiemet atsisakė iš Italijos lietuvių bendruomenės. Sausio mėnesį čia mirė BALFo garbės pirmininkas prel. J. Končius, balandžio mėnesį — prel. J. Bičiūnas, gegužės mėnesį — prel. Z. Ignatavičius.

Velionis Ignatavičius palūžo 41-erius metus ištikimai tarnavęs Kristaus tarnyboje ir sulaukęs 66-erių metų amžiaus (buvo gimęs 1909. I. 1 d. Vilkiuje). Man su juo teko susipažinti 1931 m. įstojus Kauno kunigų seminarijon. Jis tada studijavo penktame kurse teologiją ir buvo paskirtas mūsų — naujai įstojusiui kambario prepozitu, t. y. pirmuoju seminarijos gyvenimo mokytoju ir vadovu. Tai buvo tikrai rimtas seminaristas, visad pasirengęs padėti naujai įstojusiems gerai susipažinti su seminarijos gyvenimo tvarka, studijų eiga ir kitomis dvasinio gyvenimo problemomis.

1934 m. Z. Ignatavičius buvo įšventintas kunigu ir paskirtas dirbti Kauno arkivyskupijos kurijoje. Jam dažnai teko lydyti arkivyskupą Juozapą Skvirecką bei iš Rusijos sugrįžusį vyskupą Teofilį Matulionį, lankančius arkivyskupijos parapijas ir teikiančius Sutvirtinimo sakramentą. Po to jis perėjo dirbti į Kauno kunigų seminariją ir iki 1940 m. sovietų invazijos buvo jos prefektu. Didžiojo pavojaus valandą jis drąsino seminaristas: "Lietuva dar kartą netenka laisvės. Mes nepajėgiame priešintis užpuolikiams. Todėl pasiveskime Visagalią Dievo globai. Niekad neužmirškime Kristaus žodžių: 'Pasitėkėkite

vizijos dokumentinį filmą apie Baltijos kraštus 1918-1968 m. laikotarpyje. Nors šios dokumentinės programos turinys buvo nevisai tikslus, tačiau surinktos filmų ištraukos buvo labai įdomios, jau vien dėlto, kad tokių mažai yra.

Paskutinė sesija įvyko sekmadienio rytą. Pirmininkavo JAV Estų Tarybos pirm. Ilmar Pleer. Buvo tariamasi dėl baltiečių ateities veiklos. Ypatingas dėmesys buvo atkreiptas į baltiečių organizacijų informacinių ryšių stiprinimą ir į veiklą tarptautiniame forume. Be to, Simas Kudirka atvyko ir trumpai prabilo apie reikalą visiem baltiečiams gelbėti politinius kalinius Sovietų Sąjungoje.

ELTA

manimi — aš nugalėjau pasaulį". Ši citata paimta iš jo italų kalba išleisto atsiminimų knygos "Sabao — Dio degli eserciti", kuri buvo išversta ir į portugalų kalbą Brazilijoje titulu: "Io — vi."

Tų knygų pasirodymas iššaukė nepaprastą komunistų pykčio, šmeižto ir melo audrą prieš autorių, kuris antrojo pasaulinio karo metu uoliai ėjo kunigo pareigas ir aptarnavo lietuvių karių apsaugos batalionuose, kovojusiuose prieš komunistus Minsko rajone Gudijoje. Misionieriško pasišventimo veda, nesitenkino jis vien savo karių sielovada, bet plačiai aptarnavo ir vietinius krikščionis, lankydams tolimiausias vietas, teikdamas sakramentus ir dažnai statydamas savo gyvybę ir pavojų sovietinių partizanų srityse. Lietuviai kariai negalėjo atsidžiaugti savo kapelionu, net ir visi tikintieji buvo jį sužavėti.

Karui baigiantis, kun. Z. Ignatavičius pasitraukė į Vokietiją ir 1945 m. atvyko į Romą gilinti teologijos studijų. Arkiv. J. Skvirecko ir Lietuvos vyskupų iniciatyva įsteigus Romoje Sv. Kazimiero lietuvių kolegiją, jis buvo paskirtas studentų prefektu ir kartu pats studijavo, gilindamas bažnytinės teisės studijas. Jas baigęs 1948 m. gaudamas kanonų teisės daktaro laipsnį. Tais pačiais metais Kauno arkiv. Skvireckas, įvertindamas kun. Z. Ignatavičiaus uolumą sielovados ir Bažnyčios tarnyboje, pakėlė jį į Kauno arkivyskupijos kapitulės kaudauninkus.

Sešerius metus uoliai ir sėkmingai dirbęs Sv. Kazimiero lietuvių kolegijoje Romoje, Z. Ignatavičius 1951 m., vietoj vysk. V. Padolskio, kuris buvo pasiųstas rengęs vykti į Bello Horizonte kunigų seminariją Brazilijoje dėstyti Sv. Rašto, išvyko tenai dėstyti kanonų teisės. Vysk. V. Padolskis buvo studijų kongregacijos paskirtas Sv. Kazimiero kolegijos prezidentu. Bello Horizonte kunigų seminarijoje kan. Ignatavičius dėstė keletą metų, kol susirgo pavojinga emebų liga. Atvykęs gydytis į Rio de Janeiro didmiestį ir po pusmečio pakankamai sustiprėjęs, buvo Rio de Janeiro kardinolo Camara pakviestas profesoriumi šios arkivyskupijos kunigų seminarijoje ir dirbti arkivyskupijos tribunole. Šalia to, kan. Ignatavičius plačiai įsijungė į Rio de Janeiro ir aplamai visos Brazilijos lietuvių visuomeninę, religinę ir kultūrinę veiklą. Kiek daug jis yra čia pavieklęs ir kiek daug gero pada-

reš, galės plačiau nušviesti Brazilijos lietuviai ir jo buvę bendradarbiai.

Po dešimties misijonieriško darbo metų Brazilijoje, 1960 m. Romoje mirus vyskupui V. Padolskiui, Sv. Kazimiero kolegijos rektorius prel. L. Tula-pa pakvietė kan. Zenoną grįžti į Romą. Studijų kongregacija 1961 m. jį paskyrė Sv. Kazimiero kolegijos vicerektorium, o Apaštalių Sostas 1963 m. suteikė jam monsinjoro titulą. Tai ypač nepatiko Lietuvos komunistam ir iššaukė jį spaudoje naują melo ir šmeižto akciją. Aplamai, prel. Z. Ignatavičius buvo vienas iš labiausiai komunistų puolamų lietuvių kunigų. Jis tai labai skaudžiai išgyveno savo širdyje.

Tai ryškiai matyti jo dienoraštyje, kur jis dar prieš savo paskutinę ligą 1974 m. spalio 29 d. rašė: "Nuėjau pas profesorius Fr. Leoni, su kuriuo buvau sutaręs, kad trys jauni italai profesoriai-psichologai parašys atskamą komunistam dėl puolimų prieš mane. Bet darbas jiems sunkiai einasi... Iš straipsnių prieš mane aiškiai matyti komunistų 'rašeivų' šiofreniškus kumas..."

Sugrįžęs į Sv. Kazimiero lietuvių kolegiją Romoje, prel. Z. Ignatavičius visu uolumu rūpinosi įvairiais kolegijos reikalais, daug rašė spaudoje ir sakramentų kongregacijoje nagrinėjo santuokos skyrų bylas. 1970 m. jis vėl susitiko su į Romą atvykusiavo savo dideliu bičiuliu Rio de Janeiro arkivyskupu kardinolu Camara. Su juo kartu dalyvavo privačioje audienčioje pas popiežių Paulių VI. Ta proga Rio de Janeiro kardinolas pakvietė jį atgal į Braziliją, numatydamas galimybę paskirti jį vyskupui Brazilijos lietuvių sielovada tvarkyti. Staigi kardinolo mirtis sukludė šį projektą, tačiau prel. Z. Ignatavičius buvo paskirtas Rio de Janeiro arkivyskupijos generaliniu vikaru lietuvių reikalams tvarkyti. Eidamas šias pareigas, jis daug padėjo lietuviams saleziečiams įsikurti Sao Paulo mieste ir aplamai Brazilijos lietuvių gyvenimui ir organizaciniam gyvenimui.

Įtemptas darbas ir sunkios gyvenimo sąlygos neigiamai atsiliepė į jo sveikatą, ir jis 1972 m. grįžo į Romą. Čia jis rinko medžiagą Lietuvos istorijai, kurią jis ketino išleisti portugalų kalba Brazilijoje. Judrus jo charakteris ir aktyvi dvasia neleidė jam sustoti vietoje. Jis troško visiem padėti ir visais rūpinosi, kaip buvo įpratęs per

reš, galės plačiau nušviesti Brazilijos lietuviai ir jo buvę bendradarbiai.

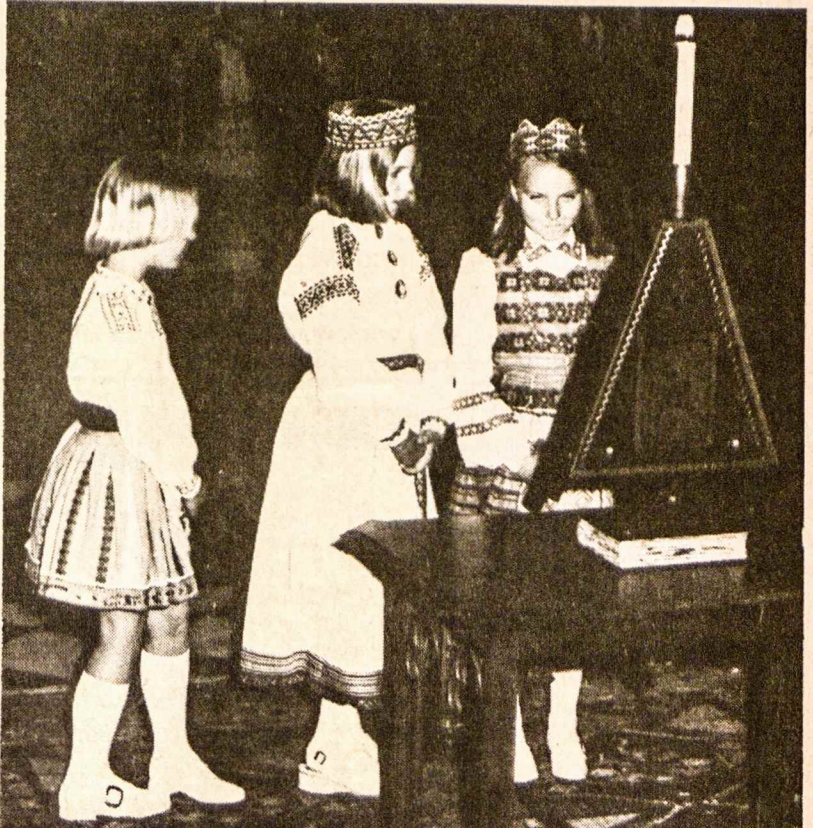
Po dešimties misijonieriško darbo metų Brazilijoje, 1960 m. Romoje mirus vyskupui V. Padolskiui, Sv. Kazimiero kolegijos rektorius prel. L. Tula-pa pakvietė kan. Zenoną grįžti į Romą. Studijų kongregacija 1961 m. jį paskyrė Sv. Kazimiero kolegijos vicerektorium, o Apaštalių Sostas 1963 m. suteikė jam monsinjoro titulą. Tai ypač nepatiko Lietuvos komunistam ir iššaukė jį spaudoje naują melo ir šmeižto akciją. Aplamai, prel. Z. Ignatavičius buvo vienas iš labiausiai komunistų puolamų lietuvių kunigų. Jis tai labai skaudžiai išgyveno savo širdyje.

Tai ryškiai matyti jo dienoraštyje, kur jis dar prieš savo paskutinę ligą 1974 m. spalio 29 d. rašė: "Nuėjau pas profesorius Fr. Leoni, su kuriuo buvau sutaręs, kad trys jauni italai profesoriai-psichologai parašys atskamą komunistam dėl puolimų prieš mane. Bet darbas jiems sunkiai einasi... Iš straipsnių prieš mane aiškiai matyti komunistų 'rašeivų' šiofreniškus kumas..."

Sugrįžęs į Sv. Kazimiero lietuvių kolegiją Romoje, prel. Z. Ignatavičius visu uolumu rūpinosi įvairiais kolegijos reikalais, daug rašė spaudoje ir sakramentų kongregacijoje nagrinėjo santuokos skyrų bylas. 1970 m. jis vėl susitiko su į Romą atvykusiavo savo dideliu bičiuliu Rio de Janeiro arkivyskupu kardinolu Camara. Su juo kartu dalyvavo privačioje audienčioje pas popiežių Paulių VI. Ta proga Rio de Janeiro kardinolas pakvietė jį atgal į Braziliją, numatydamas galimybę paskirti jį vyskupui Brazilijos lietuvių sielovada tvarkyti. Staigi kardinolo mirtis sukludė šį projektą, tačiau prel. Z. Ignatavičius buvo paskirtas Rio de Janeiro arkivyskupijos generaliniu vikaru lietuvių reikalams tvarkyti. Eidamas šias pareigas, jis daug padėjo lietuviams saleziečiams įsikurti Sao Paulo mieste ir aplamai Brazilijos lietuvių gyvenimui ir organizaciniam gyvenimui.

Įtemptas darbas ir sunkios gyvenimo sąlygos neigiamai atsiliepė į jo sveikatą, ir jis 1972 m. grįžo į Romą. Čia jis rinko medžiagą Lietuvos istorijai, kurią jis ketino išleisti portugalų kalba Brazilijoje. Judrus jo charakteris ir aktyvi dvasia neleidė jam sustoti vietoje. Jis troško visiem padėti ir visais rūpinosi, kaip buvo įpratęs per

(Nukelta į 7-tą psl.)

Estaitė, latvaitė ir lietuvaitė prie baltiečių vienybės simbolio — degančios žvakės Toronto Šv. Pauliaus šventovėje sibirinių trėmimų sukakties minėjime birželio 11 d.

Nuotr. J. Kreilto

Sibirinių trėmimų minėjime Toronto Sv. Pauliaus šventovėje birželio 11 d. įneša vėliavas — KLB pirm. J. R. Simanavičius, Kanados Latvių Federacijos pirm. T. Kronbergs, estų atstovas p. Lupp

Nuotr. J. Kreilto

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

ŽALINGOS ŠALNOS

Žemdirbystės instituto skyriaus vedėjas A. Tindžiulis birželio 5 d. "Tiesoje" informuoja: "Pastarosios dienos mis šiauriniuose ir rytiniuose respublikos rajonuose naktimis buvo šalnos. Kai kur temperatūra buvo nukritusi net iki 2-3 laipsnių šalčio. Atšalimas pakenkė kai kurių kultūrų pasilams. Apšalo sudugstos bulvės, kukurūzai. Kai kur nukentėjo ir vasarojus..." Daugiausia žalos padaryta balandžio pirmoje pusėje pasodintoms bulvėms. A. Tindžiulis tiki, kad jos atsigaus, tik duos mažesni derlių, bulviakšį suvelins 10-12 dienų. Atsodinti neapsimoka, nes pervėlai pasodintų bulvių derlius būtų dar menkesnis. Apšalusius kukurūzus reikia gelbėti papildomomis trąšomis, o sausulius — atšėti. Jeigu kur trūksta kukurūzų sėklos, A. Tindžiulis pataria jų vietoje pasėti vienamečius mišinius arba kitas silosines kultūras.

ABITURIENTŲ TEMOS

Abiturientų brandos egzaminai Lietuvos vidurinėse mokyklose buvo pradėti birželio 2 d. Spauda paskelbė tris šiemet vienuoliktųjų laukusias rašinių temas — "Tarybinis žmogus Didžiojo Tėvynės karo metu P. Cvirkos apsakymuose", "Žmogus ir epocha Eduardo Miečalaio rinkinyje "Žmogus", "Nė vieno neužmiršom, nieko nepamiršom". Tą karą ir pergalės trisdešimtmetį iki kokių iškrymo garbina Maskvos propaganda, siekdama jungties rusišką imperializmą braškiančiai imperijai, o E. Miečalaio komunistinis "Žmogus" yra laimėjus Lenino premiją. Trečioji tema nepaaiškinama, bet ir tie neužmiršimai su nepamiršimais turbūt turi ryšį su komunizmu.

VILNIAUS VANDALAI

Vilniečių pauglių vandalizmas "Tiesos" gegužės 21 ir 28 d.d. laidoje paliečia šio dienraščio bendradarbis L. Brazulius ir Vilniaus liaudies draugovių štabo viršininko padėjėjas A. Samkovas. Pirmasis mini reklaminių stovų vartytojus, piešinių pjaustytojus, eismo ženklų trupintojus, autostotelinių nikotojų. Už reklaminių stovų vartymą įkliuvo trys išgėrę elektromechanikos techniku-mo ketvirtakursiai — S. Kudzinškas, P. Kučinskis ir T. Petkevičius. A. Samkovas pranešimu, telefonu ragelįus iš jų būdelių nusinešdavo XV vidurinės mokyklos moksleiviai L. Gedeika ir A. Jonaitis, pašto dėžutės draskydavo ir net laiškus išimėdavo XXIII vidurinės mokyklos aštuntokai R. Belolipeckas ir A. Kolesnikas, telefonų būdelių stiklus daužydavo XXXV vidurinės mokyklos dešimtukai J. Butkus ir K. Rusteika. A. Ožkutis, I vidurinės mokyklos moksleivis, pradėjęs krapstyti kapelkai iš telefono automatų, vėliau išmoko įsibrauti į Lazdynų gyvenamojo rajono namų rūsius. Pardavęs vogtus daiktus, girtaudavo su savo draugai, s.m. gegužės 15 d. draugovinėms sulaukė Neryje bra-

konieriaivius dviejų vidurinių mokyklų moksleivius: IX mokyklą — L. Lavrentjevą ir R. Ziminį, XIX mokyklą — J. Kazubovskį ir V. Tamaševskį. Brakonieriaivium vadinas nelegalus žuvų gaudymas. L. Brazulio teigimu, kaikiuriuos meno paminklų teko aptverti metaliniais virpstais, kad jų negalėtų pasiekti "autografu" raizytojai, bet nuo jų vis dar kenčia medžiai, o kardiniais įrašais išmaršinamos naujai nudažytų namų sienos.

SERNŲ MEDŽIOKLĖS

Praejusį sezoną jos susilaukė 18.000 dalyvių. Didžiausia serna, svėrusi 345 kilogramus, Tytuvėnų miškuose nušovė Valentinas Želvytis iš Kelmės rajono. Antroji vieta teko raseiškui P. Kėzui ir antzaviskui P. Kuzmai, kurių sumedžioti šernai svėrė po 340 kg. Šiemetinė sernų medžioklė pradėdama liepos 1 d. Išimtinai padaryta tiems plotams, kur 1.000 ha tenka daugiau kaip 8 šernai. Juose medžioklė prasidėjo birželio 14 d. Sezone metu bus leidžiama nušauti 9.000 sernų, bet 80% sumedžiotų sernų turi sudaryti šiemetiniai ir pernykščiai jaunikliai. Šernės, vedžiojančios šio pavasario šerniukus, draudžiama medžioti iki spalio 1 d. Pavasarinės apskaitos duomenimis, Lietuvos miškuose sernų yra apie 17.000. Jie ypač gausūs Panevėžio, Šiaulių, Anykščių, Biržų, Rokiškio ir Šilutės rajonuose. Visi sumedžioti šernai turi būti patikrinti veterinarinės laboratorijose, nes pernai, pasivažiavus šernienu, pasitaikė susirgimų trichinelioze.

ŠIAULIŲ LAIKRODIS

Lig šiol tik Vilnius ir Kaunas turėjo savo laikrodžius: vilniečiams laiką skelbdavo varpų dūžiai Gedimino aikštės bokšte, kauniečiams — buvusiam Vytauto D. muziejuje, kuris dabar vadinamas istorijos muziejumi. Toki laikrodžių turės ir šiauliečiai Vilniaus gatvėje. Jį suprojektavo šiaulių miesto vyr. dail. V. Purnas. Statinį iš metalo iškėlė ir kinematika padarė B. Konstantinovas. Virš laikrodžio pastatytas metalinis gaidys per valandą apsisuka aplink savo ašį ir suplasnoja sparnais. Tą plasnąją ateityje palydės valandas skelbiantys varpai, bet jie dar neįrengti.

TURISTAI ZARASUOSE

Aleksandro Prokopo pranešimu "Tiesos" 129 nr., Zarasų ekskursijų biuras per šešerius savo veiklos metus aptarnavo apie 336.000 turistų, tačiau nemaža jo paslaugų dalis buvo skirta ekskursantams, vykstantiems į kitus Lietuvos ir Sovietų Sąjungos miestus. Zarasuose mėgsta viešėti moksleiviai ir leningradiečiai. Turistams esąs skirtas gražusis vieštinio ežero pusiasalis, kurio 22 ha plote bus įrengta didelė stovyklavietė. Pastatyti 26 vasarnamiai, turintys 44 kambarius, gali priglauti 120 turistų, bet vasarą jų susilaukia ma kelis kartus daugiau. Zarasus su pa du ežerai — mažasis Zarasaitis ir didysis Zarasas.

V. Kst.

Mokslo metų užbaigos proga Toronto Maironio mokykla surengė 10 skyrių baigusiems mokiniams ekskursiją į Tūkstantį salų prie Kingstono, kur netoliese gyvena dalininkai Tamošaičiai

HAMILTON

SLA 72 KUOPOS tradicinė gegužinė įvyks liepos 27 d. A. Padolskio sodyboje, Paris, Ont. SLA kuopa kasmeti iš gegužinių gauto pelno skiria tautiniais kultūriniais reikalingais. Šiais metais iš gegužinės numatyto pelno bus paskirta \$100 ir Lietuvos laisvės kovotojams — Pr. ir Alg. Brazinskams, pabėgusiems iš sovietinio komunizmo vergijos į Turkiją. SLA kuopa lėšų suteikimui yra paruošusi pinigine loterija. Jos veikėjai iš anksto platina bilietus. Yra ir kuopai nepriklausantių lietuvių, kurie padeda platinti bilietus. Apie juos vėliau. Kaip praieityje, taip ir šiais metais po gegužinės išspausdinsime apmokamą padėką "Tėviškės Žiburiuose". Jei pirks SLA 72-ros kuopos loterijos bilietą asmuo negalės gegužinėje dalyvauti, laimėti pinigai bus pasiūti į namus.

SLA narys

SIBIRINIŲ TREIMŲ METINĖS. Sventovė lietuviui visais laikais buvo ir yra paguodos bei vilijos vieta. Joje jis vengė M. Valančiaus laikais praskūdo Dievą pagalbos kovoje su maskoliais, joje ir mes meldžiamės už ištremtus Sibiro katorgon ir žuvusius už Lietuvos laisvę. Šiam atvejui birželio 15 d. Mišias užprašė apylinkės v-ba. Jis atnašavo prel. J. Tadarauškas. Skautai, ateitininkai ir kiti atsuntė savo vėliavas su palydovais. Tik šaulių kuopa buvo atstovaujama didesnio vieneto uniformuotų moterų ir vyrų.

Pasirodė, kad Hamiltono lietuviai labiau mėgsta ankstyvesnes, t.y. 10 val. pamaldas. Gal todėl, kad daugiau būtų laiko išvykoms. Dėlto iškilmingose pamaldose dalyvių buvo daug mažiau ir nė vieno organizuoto vieneto, nors apylinkės v-ba kvietė visus gausiai dalyvauti šiame minėjime.

Antroji šio minėjimo dalis įvyko 2 v.p.p. prie miesto rotušės. Trijų Baltijos tautų atstovai, sekdami savo tautines vėliavas, nužygiavo prie paminklo žuvusiems. Čia baltiečių dvasiškai sukalbėjo atitinkamas maldas, buvo padėti nuo kiekvienos

tautybės vainikai ir sugiedoti himnai.

Grįžus prie miesto rotušės, prasidėjo oficiali ir meninė dalis. Pirmas tarė žodį Hamiltono burmistras, ukrainiečių, lenkų, čekų atstovai ir 4 konservatorių partijos parlamento nariai. Įspūdingiausia kalba buvo jauno parlamento nario O. Jelinek, kuris gerokai pakritikavo dabartinį Kanados ministrų p-ka bei J. Tautas už jų nuolaidas komunistams.

O. Jelinek, dar jaunuoliu būdamas 1949 m. paliko savo tėvynę Čekoslovakiją, kad išvengtų raudonųjų teroro, emigravo Kanadon ir apsigyveno Oakvillėje, Ont., kur ilgą laiką su savo sesute pirmavo dailiojo čiuožimo sporte.

Meninę dalį atliko estų, latvių ir lietuvių meniniai vienetai. Lietuviams atstovavo Hamiltono mergaičių choras "Aidas". Lietuviai pasirodė puikiausiai ir susilaukė iš publikos gausių katučių.

Šiam didelės reikšmės įvykiui labai puikiai vadovavo Hamiltono apylinkės v-bos pirm. L. Skripkute. Prie šio įvykio iškilmingumo aktyviai prisidėjo Hamiltono šaulių kuopos šauklės bei šauliai, kuriems vadovauja P. Kanopa. al.

HAMILTONO LIETUVIAI PEN-SININKAI birželio 15 d. turėjo gražią išvyką į Confederation Parką. Daug pensininkų dalyvavo 11 v. iškilmingose pamaldose Sibiro tremtinių paminėti. Iš Toronto atvyko gražus būrelis pensininkų, kurie tuo jau po pamaldų buvo pavaisinti salėje kavute. Vaisės paruošė klubo valdybos narė O. Kutiėnė, net neimdama nieko už produktus. Jai talkino M. Tomkienė ir A. Engelman. Ačiū joms. Didelį būrį pensininkų atvežė autobusas, iš Hamiltono stoties išvažiuojantis. Susirinko apie 50 iškylautojų. Gražioje gamtoje besikalbant ir apžiūrėjęnt parką, laikas netruko prabėgti. 7 v.v. užėjo audra su lietuvi, bet iškylautojai jau saugiai riedėjo namų link patogiu autobusu. P. E.

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas "TALKA"

830 Main Street East, telefonas 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais - ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val., penktadieniais nuo 10 iki 7 val., šeštadieniais nuo 9 iki 12 val. Liepos - rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savaitgalius šeštadieniais uždaryta. Nemokama gyvybės ir asm. patalų drauda. Nemokamas pilnas čekių paskaitavimas. Kapitalas — virš \$5.000.000.

MOKAME UŽ:
depozitus (P.C.A.) .. 6%
santapus 7%
term. depozitus 1 m. 8%
IMAME UŽ:
asmenines paskolas .. 12%
nekiln. turto pask. 10½%

Mesos ir puikūs dešros gaminiai

Skonestai —

kiekvieno skoniui

R. Denninger Ltd.

284 KING STREET E.,
HAMILTON — 528-8468
740 UPPER JAMES ST.,
HAMILTON — 389-4113

• GUELPH LINE prie PROSPECT,
• BURLINGTON — 639-0510
• LLOYD D. JACKSON SQUARE,
• HAMILTON — 525-9641

CALGARY, ALBERTA

KALGARIO MIESTUI šiemet sukanika 100 metų. Miesto administracija, organizacijos ir visų tautybių kalgariečiai stengiasi savo miesto suaktį kuo nors atžymėti. Kalgario Lietuvių Draugija (pirm. A. Mackevičius), rengdama šokių vakarą, paruošė suaktiutinę programą. Meninės programos dalį atliko senesniai suorganizuotas tautinių šokių ratelis, vadovaujamas Ev. Krausienės (I. Baruta, M. Stakėnas, A. K. Virkutis). Jaunieji kalgariečiai ir jų tėvai noriai šokuose ir minėjime dalyvavo. Šokėjai pašoko Noriu miego, Suktinį, Kalvelį. Jie taip pat sugiedojo "O Canadą", padainavo lietuviškų dainų. Aldona Rahilly (Lederytė), pritarianti gitara, padainavo "Baltijos vėjelį". Pianinu skambino ir akordeonu grojo Reinold Rastenienė, Wade Kalody ir Veronika Krausaitė. Jaunujų pasirodymai buvo publikos sutikti labai šiltais. Tai bene pirmas kartas, kai jaunieji vienii atliko visą vakaro programą. Programai ir šokiams lietuviška pobūdį davė jaunujų tautiniai drabužiai. KL Bendruomenės Kalgario apylinkė įsigijus tautinių drabužių komplektus, vieši lietuviškų šokių ratelio pasirodymai pasidarė galimi. Tikimasi, kad ir pagarsėjusioje Kalgario "Stampydėj" šiais šimtmečio

minėjimo metais šokių ratelis dalyvaus parade ir pasirodymuose.

NESENIAI ATVYKO iš Australijos E. Krausienės tėtis su žmona — p.p. Stankevičiais. A. E. Krausų šeimos draugai suruošė jiems priėmimą pas R. M. Vanagaitis. Svečiams palinkėta sėkmės naujojo gyvenvietėje, įteikta dovanėlė ir su jais artimiau pasikalbėta.

PRISIMINTAS LIETUVIŲ Sibirian tremimas. K. Vaitkūnas trumpoj kalboj priminė prieš 35 metus lietuvių tautą ištikusią nelaimę ir kvietė maldai ir remti organizuotą lietuvių kovą prieš mūsų tautos fizinį ir moralinį naikinimą okupuotoj Lietuvoj. C.

London, Ontario

PADEKA

Nuosirdžiai dėkoju ponioms, panelems ir rengėjoms už suruoštą nam tokį turtingą mergvakarį. Ačiū visoms už brangias dovanas.

Dėkoju klebonui kun. B. Pacevičiui už maldą ir gražius žodžius, p. Valaitienei už šiltą ir jautrią kalbą, p. Chainauskienei už linkėjimus "Baltijos" grupės vardu, p. R. Miškinytei už nuosirdžius žodžius.

Visoms dėkinga —

Julija Cėgytė

• Laisvos spaudos siekis — laisva Lietuva

Viesėdami Čikagoje,

neužmirškite aplankyti

N. ir J. VAZNELIŲ

GIFTS INTERNATIONAL INC.

2501 W 71st STREET,
CHICAGO, ILL. 60629

Čia gausite lietuviškų knygų, plokštelių, odos, medžio dirbinių.

Ypač didelis gintaro išdirbinių pasirinkimas.

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

JAV LB DELEGACIJA š.m. sausio 25 d. Vašingtone aplankė Vatikano nuncių arkiv. Jadot ir Vil įteikė Vatikano sekr. kardinolui Jam lotišką skirtą memorandumą, prašantį popiežių Paulių VI paskelbti pasaulinę maldos dieną už sovietų okupuotą Lietuvą, Apaštališkojo Sosto vardu pasmerkti Lietuvos tikinčiųjų persekiojimą bei jų teisių paneigimą, paveikti katalikiškuosius kraštus, kad Lietuvos klausimas būtų iškeltas Jungtinių Tautų žmogaus teisių komisijoje. Atsakymas, pasirašytas Vatikano delegatūros patarėjo prel. R. Frana Vašingtone, buvo atsisųstas LB atstovui audiencijoje prel. P. Slivinskui. Jame nuncių arkiv. Jadot vardu pranešama, kad kardinolas Villot yra gavęs memorandumą ir dėkoja už suteiktas informacijas apie Lietuvą. Toliau rašoma: "Reikiamas dėmesys buvo skirtas Jūsų laiške iškeltiems trims prašymams, tačiau dabartinio laiku yra neįmanoma į juos atsakyti taip, kaip jie suformuluoti. Jo Eminencija nori užtikrinti Amerikos Lietuvių Bendruomenės narius, kad Šv. Sostas atidžiai seka religinę katalikų būklę Lietuvoje. Ateityje, kaip ir praieityje, Šv. Sostas naudos kiekvieną priemonę rasti Jūsų iškeltų problemų sprendimų..." Kitais žodžiais tariant, Vatikanas nesimeis viešų žygių minėtiems prašymams patenkinti, nes dėlto susilauktų įtampas su Sovietų Sąjunga.

LIETUVIŲ KOPIČIŲ Vašingtone ir Vatikane užbaigima vysk. V. Brizgys paminėjo specialiomis Mišiomis Čikagos Jaunimo Centre visų lietuvių vienybės intencija. Savo pamokslu jis pareiškė padėką ir pagarbą už kopijų minties įgyvendinimą. Šiluvos Marijos koplyčia Vašingtone daugiausia aukojo JAV lietuvių, o lietuvių koplyčia Vatikane susilaukė viso pasaulio lietuvių paramos. Aušros Marijos paveikslą puošia gintaras iš okup. Lietuvos, popiežiui Pauliui VI buvo įteiktas gintarinis rūpintojėlis. Šios koplyčios visam pasauliui primins Lietuvą, jos kultūrą, lietuvių laisvės siekius, norą laisvai garbinti Dievą. Aukotojų sąrašai pergamentiniame popieriuje, įrįsti į kietus viršelius, buvo įstatyti Jaunimo Centre. Po šios iškilmės jų kopijos atiduotos Pasaulio Lietuvių Archyval, garsinios Vatikano koplyčios dedikacijos filmas — kun. A. Kezių, SJ, įsteigtam Lietuvių Foto Archyval Jaunimo Centre. Sąrašų originalus gaus Vatikano ir Vašingtono archyval.

KAUNO JEZUITŲ GIMNAZIJOS auklėtinis suvažiavimas įvyks Čikagoje, Jaunimo Centre, s.m. rugpjūčio 30 — rugsėjo 1 d.d. Visų klasių, visų laidų mokiniai ir mokytojai kviečiami registruotis pas Petrą Kleintau, SJ, 2345 West 56th St., Chicago, Ill. 60636, pridėdant \$5 registracijos mokesčio. Tel. (312) RE7-8400. Šiai gimnazijai, dabar vadinamai Adomo Mickevičiaus vidurinė mokykla, pernai sukako 50 metų. Buvusio mokytojų ir mokinių susitikimas yra sveikintina mintis, juo labiau, kad savo gimnazijų penkiasdešimtmetį Toronte labai gražiai paminėjo Kauno aušrokal ir aušrošės.

Kolumbija

A.a. DR. FELIKSAS PROCEVICIUS, 91 metų amžiaus, gegužės 29 d. mirė Medelline. Į kapines jį palaidėjo iš Lietuvių Centro koplyčios gausus būrys tautiečių ir kolumbiečių. Velionis buvo kilęs iš Panevėžio apskrities, medicinos studijas baigęs 1912 m. Maskvoje. Grįžęs Lietuvon, įsikūrė Turauėje ir nuo 1924 m. ėjo apskrities gydytojo pareigas. Kolumbijon atvyko 1949 m. iš tremtinių stovyklos V. Vokietijoje, globojamas Kolumbijos lietuvių katalikų komiteto. Medelline jis beveik visą laiką dirbo valstybinėje sveikatos draudos ligoninėje ir pensijon išėjo tik prieš penkerius metus. Lietuviška veikla rėmė duosniamis aukomis, dažnai buvo renkamas ir LB apylinkės valdyba.

Urugvajus

PREZ. J. BOARDBERRY VY. RIAUSYBE birželio 5 d. uždarė komunistinį Lietuvių Centrą Montevideje ir nusavino visą jo turta. Remiantis padaryta krata, buvo nustatyta: centro nariai yra svetimos valstybės piliečiai, aktyvūs 1972 m. uždraustos kompartijos nariai; centras — marksistinių žurnalo, laikraščio bei spaudinių skleidimo būstinė. Melaginga propaganda prieš Urugvajaus vyriausybę buvo skleidžiama lietuviškų mėnesinių žurnalo "Darbas" ir lietuviška radijo vandenėlė. Puolimuose prieš Urugvajų bei kitus kraštus buvo vadovaujamos kompartijos bei jai giminingų grupių ideologine linija.

Argentina

KOMUNISTINIS LIETUVIŲ RATESIS Buenos Aires mieste specialiais pietumais gegužės 25 d. paminėjo komunistinės "Vagos" 14 metų sukaktį. Redaktorius Stasys Zaltauskas skundėsi, kad darba sunkina prarėtėjusios bendradarbių bei skaitytojų eilės. Dalyvių sveikino ir red. S. Zaltauskui geros sėkmės linkėjo dvisavaitraščio "Argentinai Lietuvių Balsas" leidėjas Pranas Ožinskas. "ALB" puslapiuose paskelbtame P. Saulio pranešime ta Maskvai tarnaujanti "Vaga" yra vadinama "progresyviu laikraščiu". Pr. Ožinsko leidžiamas "ALB" to pa-

ties numerio 1 psl., skaitytojus supažindindamas su Urugvajuje uždarytu komunistiniu lietuvių centru, šį komunistų liūdą vadina "pažangiais lietuvių klubais" ir visą kaltę dėl uždarymo suverčia Urugvajaus kariuomenės vadovybei, kuri darysi spaudimą prezidentui J. Bordaberui. Dėl pataikavimo komunistams Pr. Ožinskas jau buvo susilaukęs lietuviškų Buenos Aires organizacijų boikoto ir net neįleidimo į minėjimus, bet, matyt, nepasimokė ir išvadų nepadarė. Jo pataikavimas komunistui atsirado po kelionės okupuoton Lietuvon ir jam padarytų išimčių pavaižinėti po kraštą.

Australija

LIETUVIŲ AKADEMIKŲ SUVAŽIAVIMĄ Melbourne rugpjūčio 30-31 d.d. organizuoja ALB krašto valdybos švietimo vadovas P. Sungaila. Kviečiami dalyvauti visi akademikai, universitetus baigę lietuviai ir Australijoje. Suvažiavimo tikslas — glaudesnis akademikų bendradarbiavimas profesinėje srityje ir platesnis jų įsijungimas į ALB Bendruomenės veiklą. Nakvynės suvažiavimo dalyviams parūpins ALB Melbourne apylinkės valdyba. Programai paruošti bus sudaryti akademikų komitetai lietuvių kolonijose, palaikantys tiesioginius ryšius su ALB krašto valdyba. Jos rėmams siūlomas susipažinimo vakaras, prof. Algio Kabilos paskaita "Lietuvių akademikų paskirtis Lietuvių Bendruomenėje", specialus posėdis su sveitintaisiais akademikais, iškilminga vakarienė su diskusijomis, dalyvavimas sekmadienio pamaldose, profesinių grupių posėdžiai. Suvažiavimo pirmininku sutiko būti prof. Vytautas Doniela.

Italija

SV. PETRO BAZILIKOJE padėkos Mišias aukšins kunigystės suakties proga atnašavo kun. dr. Kazimieras Gečys, knygos "Katalikiškoji Lietuva" autorius. Jis yra vilnietis, kurį laika profesoriaus Fordhamo universitete. Pasitraukęs į pensiją, apsigyveno Putname, Conn., JAV. Ruošia studiją apie vysk. Valančių.

BRONIŲ IGNATAVICIŲ, Kanados lietuvių iš Otavos, atvykęs dalyvauti savo brolio a.a. prel. Z. Ignatavičiaus laidotuvėse, išstiko koronarinių arterijų trombozė. Ligonis gydyti Romos San Camilo ligoninėje ir tikisi prarastas jėgas atgauti po 30-40 dienų.

PREL. LADAS TULABA, Sv. Kazimiero kolegijos rektorius, buvo pakviestas ir dalyvavo "Pan-Am" orinio susisiekimo bendrovės įvadiname skrydyje iš Romos į V. Vokietijos Frankfurtą. Šiuo skrydžiu atidaryta nuolatinė susisiekimo linija.

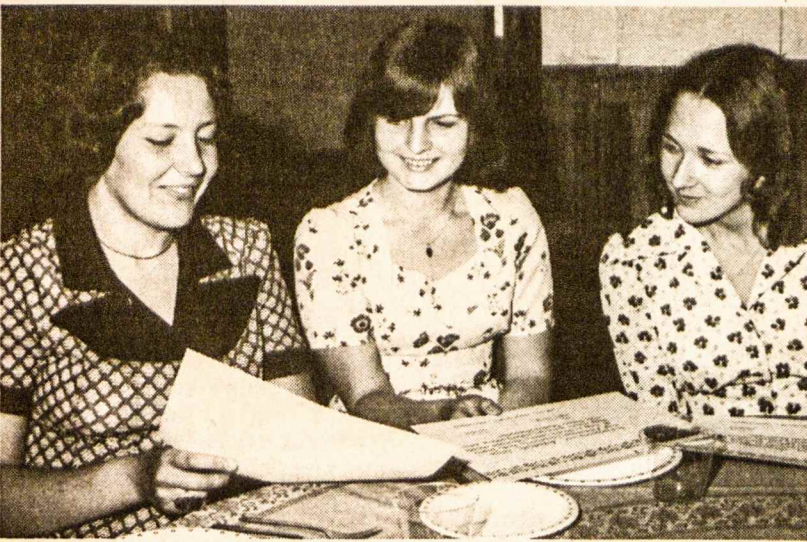
GRIZDAMA IŠ OKUP. LIETUVOS, Romoj viešėjo apie 40 Kanados lietuvių grupę, kurios nariai čia turėjo progą aplankyti garsiąsias šventoves, istorinius paminklus, gauti šventųjų Metų atlaides.

Portugalija

KUN. KAZIMIERAS BUDAITIS. BUDAVIČIUS, SDB, po trumpos ligos mirė Lisabonos ligoninėje. Kun. A. Sabo pranešimu iš Manitouage, Ont., velionis, gimęs Lietuvoje 1912 m., Italijon išvyko 1928 m. ir mokėsi pas Tėvus saležiečius. Kunigu buvo išventintas 1940 m. Torino mieste. Po šventimų atvykęs Portugalijon, darbuosis saležiečių įstaigoje kaip dvasios vadas ir buhalteris. Savaitę prieš mirtį, pajutęs nepaprastus nugaros skausmus, atsidūrė ligoninėje. Gydytojų konstatavo beveik visišką stuburo slankstelio sunykimą.

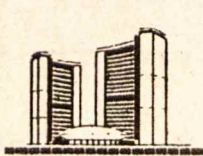
Britanija

A.a. PETRAS BULAITIS, kurį Londono lietuviai seniai buvo pagerbę amžiaus aštuoniadesimtmėsio proga kartu su kitais senesios imigracijos veteranais, mirė nuo širdies smūgio savo sluvykloje, matuodamas kliento užsąkytą eilutę. Apie velionį plačiai buvo rašyta šiame skryjuje "TŽ" 21 nr. Londonan jis atvyko 16 metų amžiaus iš Džukijos ir paliko labai gilia darbu vagą kaip visuomenininkas, draugijų organizatorius, Lietuvos laisvės bylos gynėjas. Dar ir pastaruoju metu jis dirbo Britanijos LB krašto valdyboje, giedojo Sv. Kazimiero parapijos chorą. Popiežius Paulius VI jį buvo pakėlęs į Sv. Silvestro riterius už nuopelnus Katalikų Bendrijai ir Britanijos lietuviams. Velionies palikai buvo pašarvoti Sv. Kazimiero parapijos sveitinėje, kurioje įvyko ir atsisveikinimas su juo. Kalbėtojų buvo ilgas sąrašas ir didelė šalinis telegramų. Jų tarpe — ir Vatikano sekr. kardinolui Villot telegrama popiežiaus Pauliaus VI vardu. Palaidotas birželio 5 d. po iškilmingų gedulo Mišių lietuvių parapijos šventovėje. Jas koncelebravo Vatikano diplomatinėje tarnyboje dirbantis velionies sūnus prel. J. Bulaitis, klebonas kun. J. Sakėvičius, MIC, ir du anglų kunigai. Giedėjo žento J. Černio vadovaujamas Londono lietuvių choras, kurio nariai a.a. P. Bulaitis buvo iki pat mirties. Kapinėse atsisveikinimo žodį tarė Lietuvos atstovas Britanijai V. Balickas ir Britanijos LB tarybos vicepirm. M. Bajorinas. Velionies karštą puosė Lietuvos trispalvę, Sv. Silvestro ordinas su kardu. Su a.a. P. Bulaičiu amžinbėn iškeliauvo didelė Londono lietuvių istorijos dalis. Jo mirtį plačiai nekrologų paminėjo laikraštis "Hackney Gazette", nušviesdamas nuopelnus Dievui ir tėvynei Lietuvai.

Hamiltonietės, baigusios Augštesniuosius Lituanistinius Kursus Toronte ir gavusios pažymėjimus. Iš kairės: Birutė Beržaitė, Laima Lukavičiūtė, Ina Vainauskaitė

Nuotr. S. Dabkaus

TORONTO MIESTAS
PRANEŠIMAS
atmatų išvežimo reikalu

Kadangi antradienis, liepos 1, yra nedarbo diena miesto tarnautojams, todėl tą dieną atmatos nebus išvežamos. Reguliarus antradienio išvežimas bus atliktas 1975 m. liepos 2, trečiadienį. Specialus išvežimas išmetamų baldų ir t.t., atliekamas trečiadieniais, paprašius, bus vėl pradėtas liepos 9 d.

R. M. BREMNER

Toronto miesto viešųjų darbų priežiūros viršininkas

CANADIAN ART MEMORIALS LTD.

176 LAKESHORE ROAD WEST
(kampus Mississauga Road N.)
Port Credit, Ont. Tel. 278-2757

LOUIS TEMPORALE — oficialus skulptorius —
Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.

Atlieka įvairius kopų paminklų akmens ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų.

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume ne skubėdami atlikti visą menišką darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757

Namų telefonas 278-4529

PROGRESS

REAL ESTATE LTD.

1072 Bloor St. W. Tel. 534-9286

Perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę

visada Jums sąžiningai patarnaus

S. JOKUBAITIS

Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ

MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS IR KT.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. M6H 1A8 • Tel. 532-3400

AKTYVAI — virš 8 milijonų dolerių

KASOS VALANDOS:	MOKA UŽ:
Pirmadieniais 10-3	term. indėlius 1 metų 8½%
Antradieniais 10-3	pensijų s-tas 8¼%
Trečiadieniais uždaryta	taupomąsias - savings s-tas 7½%
Ketvirtadieniais 10-7	depozitų - čekių s-tas 6%
Penktadieniais 10-8	DUODA PASKOLAS:
Šeštadieniais 9-12	asmenines 9½%
Sekmdieniais 9.30-1	nekiln. turto 9½%

Skyrius ANAPILYJE veikia sekmdieniais —
9.30 v.r. iki 1 v.p.p.

Nemokama visų narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2,000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais — iki \$10,000. Parduodama "American Express" kelionių čekius ir pinigines perlaides. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. • Mūsų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams.

F. SENKUS REAL ESTATE

1997 Dundas St W. • Tel. 533-4414

AUTORITE SALES and SERVICE

Telefonas 531-1305 1636 DUNDAS St. W.
ir Bloor Autorite Garage, 296 Brock Ave.
(tarp Dundas ir College)

- Sąžiningas ir patikimas patarnavimas.
- Visi automobilių mechaniniai taisymai.
- Sniginės ir paprastos padangos, Michelin, B. F. Goodrich, Radial ir kt.

Sav. FRANK PETTIT

NUO LŪŠNOS IKI DANGORAIZIO!
Verslo bei pramonės pastatų elektros
įrengimai, priežiūra ir kiti darbai

ELEKTROS RANGOVAS

Tel. 925-7716 Petras Prakas
Visi darbai atliekami GERIAUSIAI

AR TURITE SUNKUMŲ SUPRASTI KĄ REIŠKIA GYVYBĖS DRAUDA?

Klauskite mane apie:

- pajamų mokesčių atskaitas
- pensijų planus
- taupomuosius ląkstus
 - invalidumo pajamas
 - nuosavybių draudą
 - šeimos apsaugą
- Studentų draudos fondus mokslui eiti

Juozas Eimis Ramas

Canadian Premier Life Raštinė: 363-7881
2 Carlton St., suite 714 Namai: 766-5857

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave. telefonas 536-5936

Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės.
Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

NORINČIUS INVESTUOTI

ar apsigyventi COSTA DEL SOL (pietinėje Ispanijos dalyje)

prašome kreiptis į: JUSTIN RASA, Playamar 4-14-D,
Torremolinos (Malaga), SPAIN. Tel. 38-72-00

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas

(1862 Mattawa Ave., Mississauga, L4X 1K1, tel. 279-4371)

Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukti kairėn
prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way, važiuoti Wharton Glen
gatve tiesiog į garažą.

- Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaninius pataisymus. •
- Savininkai: A. Paškevičius ir J. Tamošiūnas

Ateitininkų žinios

Ateitininkų stovykla Wasagoje prasidės liepos 20, sekmadienį, ir truks 2 savaites. Stovyklauja jaunučiai (7-12 m.). Abiem grupėm sudarytos atskiros programos ir vadovybės. Stovyklauti kviečiami ir neateitininkai. Registracijos blankai gaunami Prisikėlimo parapijos raštinėje arba pas Eug. Girdauską, 24 Maynard Ave., Toronto, Ont., tel. 533-0342. Labai pabrangus maisto gaminiams, stovyklos mokestis šiais metais yra: 1 stovyklautojui už 2 sav. \$80, 1 sav. — \$40; 2 stovyklautojams — 2 savaites — \$150, 1 savaitę — \$70; 3 stovyklautojams — 2 sav. — \$210, 1 sav. — \$90. Kitų kolonijų stovyklautojai, norį gauti registracijos blankų, taip pat prašomi kreiptis pas Eug. Girdauską.

Ateitininkų Federacijos rengiama jubiliejinė stovykla Dainavoje įvyks rugpjūčio 24-30 d.d. Ji rengiama moksleiviams, studentams ir sen-draugiams. Registruotis pas sąjungų vadovus.

Nauja moksleivių sąjungos centro valdyba renkama Dainavoje šį savaitgalį.

Kviečiame jaunimą ateitininkų stovyklon "Baltijoje" prie Lac Sylvere. Vadovaus prityrę vadovai — mokytoja Elenutė Razgaitienė iš Klevelando, studentas Linas Mikulionis iš Detroito ir jų padėjėjai. Rankdarbių mokys montrealietės mokytoja Rima Tekutytė ir studentė Dana Styraitė. Pabūsime gražioje gamtoje, lietuvių draugų tarpe. Stovykla prasidės liepos 12 d. ir baigsis liepos mėn. 20 d. Devynios dienos linksmo ir naudingo stovyklavimo. Registruotis pas Juliją Adamoniene, 6470 Jalbert Ave., Montreal, Que. HIM 1K9. Tel. 256-5355. J. A.

Klevelando "Ateities" klubas metiniame narių susirinkime gegužės 31 d. išsirinko 1975-76 m. valdybą, kuri birželio 10 d. posėdyje pasiskirstė pareigomis: Tėvas Gediminas Kijauskas — dvasios vadas, Kazė Vaiteliūnienė — pirm., Dana Čipkienė ir Aušra Babickas — vicepirmininkės, Konstancija Stungienė — sekr. ir Viktoras Palūnas — ižd. Posėdyje buvo svarstyta metinė darbo programa. Bus surengtas Kristaus Valdo šventės minėjimas š.m. lapkričio 23 d., Klevelando ateitininkų šeimos šventė — 1976 gegužės 1-2 d. Nutarta surengti dvi ar tris paskaitas Klevelando visuomenei kultūriniais arba religiniais - moraliniais klausimais. Pirmaisiais mėnesio penktadieniais, pradedant rugsėjo 5, bus bendra šv. Komunija ir po to diskusiniai pokalbiai prie kavos. Rugpjūčio 8 d. rengiama išvyka į Blossom Music Center, kur prie vyno ir sūrio galėsime pasigrožėti Klevelando orkestru. A. B.

SPORTAS

SPORTAS LIETUVOJ

JAV moterų krepšinio rinktinė viešėjo Sov. Sąjungoje, kur sužaidė keletą draugiškų rungtynių. Rygoje jos žaidė su Sov. Sąjungos merginų komanda. Sovietinės pradžioje nesisekė pralaužti JAV krepšininčių zoninį dengimą, tačiau jos rungtynės laimėjo 76:50. Sov. Sąjungos merginų komandoje žaidė dvi Vilniaus kibirkštietės — Vida Salskytė ir Zita Makselytė. V. Salskytė šiose rungtynėse įmetė daugiausia krepšius — 21. Angelė Rupšienė žaidė Sov. Sąjungos moterų krepšinio komandoje, kuri Maskvoje du kartus nugalėjo čia viešėdžią JAV moterų krepšinio rinktinę.

Vilniaus sporto rūmuose įvyko draugiškos bokso rungtynės tarp Lietuvos Zalgirio ir Berlyno Dinamo jaunųjų. Rungtynės laimėjo Zalgiriečiai 8:2. Iš lietuvių gera technika ir stipriais smūgiais išsiskyrė pussonkiasvoris A. Balnanosis. Manoma, kad žalgiriečiai papildys prarėtus Lietuvos boksinių eiles.

Lietuvos šachmatininkai viešėjo Lenkijoje, kur sužaidė 4 rungtynes su vietinėmis komandomis. Visas rungtynes laimėjo lietuviai. Varšuvoje jie įveikė Legiją 8:3 ir 6:5.

Skautų veikla

• XIII-losios Romuvos stovyklos vadovų-vių pasitarime birželio 18 d. apžvelgti programiniai dalykai ir peržiūrėtas vadovų-vių sąrašas. Visi registruojasi iki liepos 1 d. Trūksta dar šeimininkų. Galinčios ir norinčios pagelbėti prašomos skambinti S. I. Meiklejohn tel. 499-1092 arba S. D. Keršienė tel. 762-5521.

• Užuojauta L. Stanuliytei, R. ir E. Stanuliams, mirus jų seneliui. • "Paramos" kredito kooperatyvui už \$150 auką nuosirdžiai dėkoja "Satrijos" ir "Rambynio" tuntai.

• Vyr. skaučių "Birutės" draugovės išskyla ir įžodis įvyko birželio 14-15 d.d. dall. A. ir A. Tamošaičių sodyboje Kingstone. Vyr. skaučių įžodį davė E. Namikienė, O. Balsienė, O. Radzevičienė ir I. Baziliuskienė. Malonu pasveikinti šias skautes motinas, kurios, vaikams pagūgus, vėl grįžta į aktyvų skautišką gyvenimą. Nuosirdi padėka p.p. Tamošaičiams už mielą globą ir vaišingumą.

• Į vengrų skautų jubiliejinę stovyklą rugpjūčio 16-17 d.d. yra pakviesta ir reprezentacinė lietuvių skiltis. Č. S.

Studentų žinios

TULSK studentai, susidomėję studentiška veikla, raginami dalyvauti SALSS ruošiamose studijų dienos Ken State universitete liepos 11-13 d.d. Kreiptis į A. Sileiką.

TORONTO MIESTAS 1975 NEJUDOMO TURTO MOKESČIAI

Pagal savivaldybių ir turto įkainojimo įstatymą bei Toronto miesto taisykles 200-75 ir 201-75 nuosavybių mokesčiai 1975 metams yra jau nustatyti. Išskyrus sumą, kuriai sąskaitos jau anksčiau pasiųstos, mokesčio likutis paskirstomas:

	ketvirtas mokėjimas	penktas mokėjimas	šeštasis mokėjimas
VISAME MIESTE:	liepos 3	rugsėjo 4	spalio 22

Nuosavybių mokesčių sąskaitos visam miestui išsiųstos prieš ar birželio 19 dieną.

Mokesčių mokėtojai, negavę sąskaitų iki minėtos datos, prašomi kreiptis informacijai skyrin pagrindiniame augštes miesto rotušėje asmeniškai arba telefonu 367-7115. Kreipiantis raštu, adresuoti: Tax Collector, City Hall, Toronto.

MOKESČIŲ MOKĖJIMAI: mokesčiai gali būti sumokami nustatytomis sumomis kiekviename banko skyriuje visame metropolitiniame Toronte tik iki paskutinės mokėjimo datos. (Bankai gali paimti mažą patarnavimo mokesį).

Cekiai ar perlaides — gali būti išrašomi City Treasurer vardu ir pasiunčiami į City Hall.

Įstaigos darbo valandos: 8.30 v. r. iki 4.30 v. p. p. nuo pirmadienio iki penktadienio.

W. M. CAMPBELL,
City Treasurer.

JOHN'S ELECTRIC APPLIANCES and SERVICE

343 Roncesvalles Ave. • Tel. 535-4646
Saldytuvai nuo \$59.95 • Elektrinės krosnys nuo \$49.95 • Džiovintuvai nuo \$55.95 • Pataisyti ir pilnai garantuoti • Važiuojame taisyti ir į namus • Aptarnaujame ir taisome visų rūšių namų apyvokos reikmenis. • Turime didelį pasirinkimą dalių ir elementų.
PERKAME — PARDUODAME — MAINOME

PERKI ŠEVIŲ AR OLDSMOBILĮ?

Visų rūšių vartotos arba naujos mašinos gausite per

VIC ADAMS (Viktoras Adomavičius)

C H E V - O L D S

Toronto 2749 Lakeshore Blvd.

• Raštinė: 255-9151 • Namai 767-7820

Gdynėje nugalėjo apylinkės rinktinę 8:3 ir 8,5:2,5.

Tarptautinėse lengv. atletikos varžybose Sočyje dalyvavo 23 Lietuvos lengvaatlečiai. Klaipėdėje I. Nikonova - Juozaitytė 3000 m bėgime laimėjo III v. ir pasiekė naują Lietuvos rekordą — 9:20,0.

VYČIO ŽINIOS

Golfininkai Aušros turnyro metu sužaidė keletą tarpusavio rungtynių. Pirmuose susitikimuose laimėtojai tapo A. Supronas, nugalėjęs P. Stauską, M. Ignatavičius, nugalėjęs H. Stepaity, E. Kuchalskis, nugalėjęs V. Siminkevičių ir V. Balsys (B), nugalėjęs A. Klimą, S. Rukšą ir V. Balsys (I) sužaidė lygiomis — turės dar kartą peržaisti. Žaidėjai, kurie dar nėra sužaidę pirmųjų rungtynių, prašomi neatidėliojant jas sužaisti. Priešingu atveju sutrukdomas visas turnyras.

E. Kuchalskis paskyrė taurę Vyčio atvirų turnyrų C klasės laimėtojams. Taurė bus pereinamoji. E. Kuchalskiui nuosirdžiai dėkojame.

Vytis - Aušra 489-507. Aušros golfo turnyro metu taip pat buvo sužaistos tarplubinės rungtynės. Šį susitikimą 18 taškų skirtumu laimėjo Vyčio golfininkai. Vyčio komandą sudarė: S. Podsaudekis 74, A. Stauskas 78, A. Banelis ir M. Ignatavičius po 83, V. Balsys (B) ir P. Stauskas po 87. Tenka pasidžiaugti jaunojo A. Stausko pasekme. A. S.

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

stabyti. Darbo reikalų tarybai bus suteikta teisė tiesioginiu įsakymu nutraukti nelegalius streikus, o darbo ministeriui — legaliuose streikuose reikalauti unijos balsavimu patvirtinti ar atmeti paskutiniame darbdavio pasiūlymų. Artėjančio streiko atveju darbo ministerija taipgi galės paskirti tarpininkus dar prieš streikui prasidedant, kvesti darbdavių bei unijų atstovų patarėjus naujosios sutarties ginčui spręsti. Už šiuos streikų suvaržymus unijoms bus atlyginta jų veiklos palengvinimu, liečiančiu kojos įkėlimą į naujas įmones. Pastaruoju metu unijai, norinčiai savo žinion perimti kurios nors įmonės darbininkus, reikėdavo jų 65% pritarimo. Tada unija pradėdavo veikti be oficialaus balsavimo. Pagal naują įstatymą užteks 55% darbininkų pritarimo. Balsavimui praversti dabartinis 35% darbininkų pritarimas betgi bus pakeltas iki 45%.

Apie 500 Toronto taksistų surengė originalią demonstraciją prie Ontario parlamento, rūmus apsūdami savo automobiliais. Š. m. kovo 16 d. Toronte buvo numdytas taksistas Gordon Stoddart. Policijos buvo suimti ir jo nužudymu apkaltinti trys negrai jaunuoliai — D. Pierce, 20 metų amžiaus, šešiolikamečiai L. Blake ir Ch. Walker. Demonstracija sukėlė vieno tyrimų — L. Blake — išleidimo iš kalėjimo už motinos parūpintą \$2.000 užstatą. Taksistai pareikalavo sugriežinti įstatymą, kad teismo laukiantiems asmenims, apkaltintiems žmogžudyste, nebūtų leidžiama pasinaudoti užstatu ar bent jau ne tokia maža, kaip tie \$2.000. Pagalbon taksistams atėjo ir Toronto policijos draugijos pirm. S. Brown. Ju duomenimis, užstato suteiktai laisvę Toronte šiuo metu naudojasi net 17 žmogžudystės kaltinamų asmenų: 14 jų laukia pirmojo teismo, 3 — antrojo. Tokiom perdideliu lengvatom yra pasipiktinusi ir spauda. Jos reakcija privertė federacinį teisingumo ministrį O. Lang pažadėti paleidimą už užstatą reguliuojančio įstatymo reformą. Paveikta taksistų demonstracijos, L. Blake motina Ula pati atšaukė savo sūnaus \$2.000 užstatą, kad jis būtų grąžintas kalėjimui.

Sovietų kompartijos oficiozo "Pravda" korespondentas Otavoje Konstantinas Geivandovas, po dvejų metų išvykęs atostogų, pernai negavo Kanados vizos grįžti Otavon. Oficialiai buvo pareikšta, kad jo veiksmas nesiderina su žurnalistine veikla. Pirmasis užkulisines detales paskelbė dienraščio "Toronto Sun" vyr. red. P. Worthingtonas. Pasirodo, tas sovietų KGB agentas rinko žinias iš vieno valstybinės CBC televizijos bei radijo bendrovės tarnautojo apie kanadiečių žurnalistus federaciniame parlamente ir pačiu parlamento narius. Sovietų agentui buvo atšaukta viza, o jam paslaugas daręs CBC pareigūnas liko nenubaustas ir nepašalintas iš darbo. Parlamente šį klausimą bandė judinti konservatorių atstovas T. Cositt, bet nesulaukė premjero P. E. Trudeau reakcijos. CBC pareigūno pavardė nebuvo minima.

REAL ESTATE
Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate narys

Telefonai: 536-2738 • 536-2664 • 1611 BLOOR St. West

PARDAVIMAI HIGH PARK RAJONE

INDIAN RD., atskiras, 9 kambarių, vandeniu šildomas; privatus įvažiavas, dviem automobiliams garažas, atviras mortgičius.

INDIAN RD., atskiras, 14 kambarių tributis (triplex), 50' x 200' sklypas, 3 garažai.

GLENDONWYNNE ST., atskiras, gražus 7 kambarių namas, 4 kambariai pirmame augšte, platus įvažiavas, garažas. Vienas atviras mortgičius.

INDIAN GROVE, atskiras, 14 kambarių, arti Bloor, privatus įvažiavas, didelis sklypas.

SWANSEA, gražus, pilnai modernizuotas 5 kambarių namas per du augštus. Palieka naujus — šaldytuvą, virimo krosnį, plovimo mašiną ir džiovintuvą. Kilimai. Garažas. Prašoma kaina \$49.900.

RONCESVALLES gatvėje, atskiras 12 kambarių dvibutis (duplexas), moderniai įrengtas, vandeniu šildomas; galima naudoti kaimuriams verslams; privatus įvažiavas; greitas pardavimas. Įmokėti apie \$20,000. 9% mortgičius.

SKUBIAI REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI

AL. GARBENIS

Namų tel. HU 9-1543

STASYS DARGIS

Namų tel. 248-9196

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:	IMA:
8½% už 1 m. term. dep.	9½% už asm. paskolas
7½% už taupymo s-tas	9½% už mortgičius
8¼% už pensijų planą	
6% už čekių s-tas (dep.)	

AKTYVAI virš 10 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$10,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupydydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — pinigines perlaides, kelionės čekiai (American Express).

KASOS VALANDOS: pirmadieniais — nuo 10 val. ryto iki 6 val. vakaro; antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais — nuo 10 val. ryto iki 6 val. vakaro; penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta).

BOSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Telefonas 532-8723 Toronto, Ontario, M6P 1A6

DUFFERIN RADIO AND TV

SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. • Parduodamos lempos ir baterijos. • Pritrys specialistas su ilga praktika.

1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbals

ED. KONDRATAS, siuvėjas

Individualūs užsakymai, pasiūtos elutės, sportiniai švarkai ir kelnės (slacks) iš šių medžiagų: vilnonių, ožkinės vilnos (mohair), megztinės (double knit), sintetinės medžiagos (Fortrel, Terylene)

1113 Dundas St. W., Tel. 533-5454 Lietuviams daroma NUOLAIDA
Toronto 3, Ontario

YOUNG a. BIGGIN LTD. REALTOR

10 pardavimo įstaigų Toronto rajonuose
Jei planuojate pirkti ar parduoti nekilnojamą nuosavybę, mielai jums patarnaus

VYT. V. GIRDAUSKAS

Patarnaujame nuosavybių pirkimo bei pardavimo reikaluose ir MISSISSAUGA apylinkėje

1576 Bloor St. West • Telefonai: Įstaigos: 537-3431
Toronto 16S, Ontario • 537-3433

LITHO-ART SPAUSTUVĖ

Įvairūs spaudos darbai: leidiniai, programos, visi verslo bei reklaminiai spaudiniai

971 College St., Toronto 4, Ontario

Telefonas: 533-4363

LIETUVIAI SAVININKAI

R. CHOLKAN & CO. LTD. REALTOR

REAL ESTATE —

GENERAL INSURANCE

JANE — BLOOR — SWANSEA puikus, vos keliolikos metų senumo dvibutis su užbaigtu butu rūsyje. Garažas su privačiu įvažiavimu, labai gražus privatus kiemas, apie \$25,000.00 įmokėti. Namas be skolų. Senukai parduoda dėl sveikatos.

KINGSWAY — SOUTH, apie \$10,000 — 15,000 įmokėti, 6 kambariai, vienaaužstis. Graži moderni virtuvė, 2 prausyklos, pilnai užbaigtas rūsys, garažas su privačiu įvažiavimu, arti parko, susisiekimo ir krautvių.

MISSISSAUGA, gražus, didelių kambarių, 3-jų miegamųjų, vienaaužstis, pasakiška, moderni virtuvė su įmontuota indams plauti mašina, spalvota kepinimui - virimui plyta, šaldytuvai ir kiti priedai, 2 didžiuliai kambariai su baru ir kilimais rūsyje, garažas su privačiu įvažiavimu, kiemas su vaismedžiais. Prašoma kaina tik \$89.800.

RONCESVALLES — HIGH PARK, apie \$15,000 įmokėti, puikus didžiulis 11 kambarių, atskiras mūrinis namas, 2 prausyklos, 3 virtuvės, gražiai įrengtas didžiulis poilsio kambarys rūsyje su baru; gauna apie \$5000 nuomos, be to, butas šeimininkui.

RUNNYMEDE — BLOOR, apie \$15-20,000 įmokėti, atskiras, mūrinis 12 kambarių dvibutis, garažas su privačiu įvažiavimu, gražioje, ramioje gatvėje.

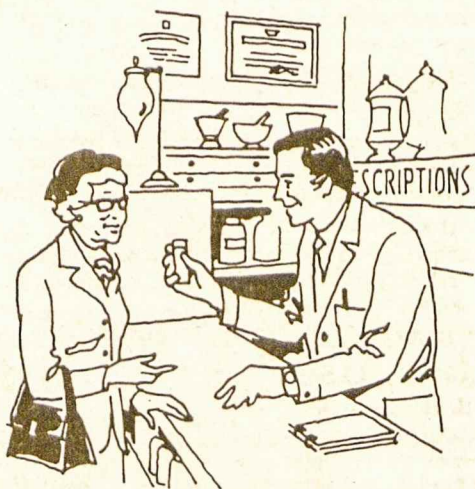
P. KERBERIS,

2336 Bloor Street West
tel. 763-5555 namų 535-1584

T. Cositt, pritrūkęs kantrybės, ją paskelbė praėjusią savaitę. Tas sovietų KGB agento draugas yra vienas CBC radio programos "As It Happens" vado-

Jei esate 65 metų amžiaus ar vyresnis ir gyvenote čia ištisus pastaruosius metus, daugumą receptinių vaistų galite gauti nemokamai

Ontario kaip tik ir stengiasi, kad jie būtų nemokami

Nuo rugpjūčio 1 d. Ontario provincijoje turėsime naują įstatymą. Jis įgalins beveik kiekvieną 65 metų ar vyresnį, gyvenusį Ontario provincijoje bent pastaruosius 12 mėnesių, gauti daugumą vaistų nemokamai.

Tai liečia gydytojų arba dantistų receptus, išduotus Ontario provincijoje. Nemokami yra tiksliai tie vaistai, kurie įrašyti sąraše "Ontario's Drug Benefit Formulir". Štai kas turi teisę gauti:

Ontario gyventojai, kurie gauna senatvės pensiją

Jei esate 65 metų arba vyresnis ir gaunate senatvės pensijos čekį iš federacinės vyriausybės, automatiškai gausite naują nemokamų vaistų kortelę (Drug Benefit Eligibility Card) prieš rugpjūčio 1 d. (Jeigu jau gaunate nemokamų vaistų kortelę, ją gausite ir toliau). Jums nieko nereikia daryti.

Ontario gyventojai, kurie negauna senatvės pensijos

Jei esate 65 metų ar vyresnis ir gyvenote Ontario provincijoje bent pastaruosius vienerius metus, bet

mažiau nei 10 metų, taip pat turite teisę į nemokamus receptinius Ontario vaistus. Kadangi nežinome, kas Jūs esate, privalėsite prašyti nemokamų vaistų kortelės — savo vaistinėje arba sveikatos ministerijoje. Kai būsite įtrauktas į sąrašą, automatiškai gausite savo nemokamų vaistų kortelę.

Štai kaip naudotis nemokamų vaistų kortele

Sveikatos ministerijos nemokamų vaistų sąraše yra per 1,500 receptinių vaistų. Kai einate pas gydytoją arba dantistą, pasakykite, jog turite teisę į nemokamus vaistus, kad jis galėtų išrašyti vaistus iš vyriausybės sąrašo. Po to įteikite savo nemokamų vaistų kortelę vaistininkui. Jūsų vaistinė laikys Jūsų kortelę. Tačiau galite ją gauti atgal, jei persikeliate kitur arba norite eiti į kitą vaistinę.

Jums tai nieko nekainuoja

Kai įteikiate receptą, nieko nemokate. Vaistininkui sumokės Jūsų Ontario vyriausybė.

Ontario provincijoje mes ne tik linkime Jums geriausių sveikatos, bet ir veikime ta linkme. Tad jeigu turite paduoti prašymą (daugumai gyventojų nereikia), pasiimkite prašymo blanką savo vaistinėje arba rašykite:

Ministry of Health
Drug Benefit
Queen's Park
Toronto, Ontario M7A 2S3

Jei norite daugiau informacijų, kreipkitės telefonu (nemokamai), išsukdami "O" ir prašydami telefonistę sujungti su Zenith 8-2000. Gyvenantieji metropoliniame Toronte, vietinio telefono srityje, turėtų skambinti 965-8470.

Ministry of Health
Frank Miller, Minister

Government of Ontario

William Davis, Premier

Mirė...

(Atkelta iš 3-čio psl.)

visą savo gyvenimą. Apie save jis mažiausiai galvojo ir netaupė savo jėgų. Jo dienoraštyje randame paskutiniuosius užrašus:

ROMA, 1974. XI. 1. Eldamas į Šv. Mišias labai blogai jaučiausi. Maniau, kad kepenys negaluoja. Grižęs namo atsigulau. Skambinau daktarui Di Giovanni, deja, jis neatėjo... 1974. XI. 2. Dar guli lovoje. Atsirado karštis. Paėmiau kelių rūšių vaistų. Pečiuose skausmai praėjo...

SEKMADIENIS, XI. 3. Šv. Mišių nelaikiau. Skauda visą kūną. Buvo nemaža lankytojų...

PIRMADIENIS. Ryta turėjau temperatūros. Šv. Mišių nėjau laikyti. Bendrai nuotaika neblogo tik nežinau kokia liga priko ir kokios apimtės. Tai kiek neramina.

ANTRADIENIS. Gavau iš savo brolio Broniaus (gvy. Kanadoje) laiška kartu su sesers Stasės laišku iš Lietuvos. Dieve jiems padėk. Kun. Pr. Zbik iš Rio de Janeiro rašo, kad lietuviai laukia manęs grįžtant į Braziliją. Grišiu, jeigu Dievas sustiprins sveikatą...

TREČIADIENIS. Sveikata — didelis turtas. Tačiau, kai žmogus maitai kas dedasi pasaulyje, neįtauti galėsio jo palikti. Dievui noriu skirti viską!

KETVIRTADIENIS. Dar vis sergu. Emiau įvairių vaistų. Sumažėjo temperatūra, bet krūtinė ir pečiai

skauda. Labai uoliai lanko prelatas Juozas Končius. Iš okupuotos Lietuvos atėjo žinia, kad Kaune mirė kanauninkas J. Stankevičius. Requiescant in pace. Dieve būk jam galingas.

PIRMADIENIS, 1974. XI. 11. Ryta atsilaukiau šv. Mišias. Per pusryčius, kaip paprastai, susitikau lenką kun. Tada Krahel, p. Avižioniene, mons. Kl. Razminą ir seseris. Bet nei iš šio, nei iš to pradėjo skaudėti įkryiai virš širdies ir kitų krūtinės pusė. Kambarėje paėmiau vaistų. Ilgai nepraejo. Atėjo mons. P. Jatulis (kolegijos vicerektorius) ir pasiūlė nuvežti į ligoninę. Nuvykome į katalikų universiteto polikliniką A. Gemel. Čia apžiūrėjo, padarė širdies elektrokardiogramą ir jau 4 val. popiet ant ratukų nuvežė į ligoninės kambarį... Nesijaučiau liūdnas. Dievas yra artis. Ypač dabar turiu troškimą Jį mylėti. Širdis, atrodo, nevisai tvarkinga. Dievo valia...

ANTRADIENIS. Naktį nemiegojau, bet turėjau progos melstis. Kalbėjau rožančių. Iš daktarų patyriau, kad turiu aštri koronarinių širdies priepuoli. Žinią priėmiau Dievo malonės dėka su didele rezignacija ir be jokio susirūpinimo...

TREČIADIENIS. Aplankė vienas iš kapelionų. Atlikau išpažintį — galui dar ramesnė sąžinė priimti viską, ką Dievas duos... Siek tiek gsdina eventualus frontaliskias susitikimas su Dievu mirties valandą. Radau a.a. kardinolo Bea knygoje gražų posakį, kurį iš širdies pasakysiu Kristui po mirties: "Tavęs gyvenime, žemėje įieškojau, apie Tave mąstiau. Tave stengiausi mylėti, kaip galėčiau amžinai be tavęs būti?"

1975 m. pradžioje prel. Zenonas paliko ligoninę ir grįžo į Šv. Kazimiero lietuvių kolegiją. Čia vėl pradėjo platesnę veiklą, rašė daug laiškų ir domėjosi visomis gyvenimo problemomis. Staiga gegužės 21 d. ištiko naujas smūgis...

Vėlonis buvo pašarvotas Šv. Jono ligoninės koplyčioje. Iš Kanados skubiai atvyko giliai sujaudintas brolis Bronius Ignatavičius. Gedulingos laidotuvių pamaldos įvyko gegužės 23

d. Šv. Antano parapijos šventovėje prie pat lietuvių kolegijos. Pamaldose dalyvavo Romoje gyvenantys lietuviai kunigai, įvairių seserų vienuolių delegacijos ir nemaža maldininkų. Gedulo Mišias atnašavo vysk. A. Deksnys kartu su 12 Romos lietuvių kunigų. Pamokslą lietuvių kalba pasakė vysk. Deksnys, itališkai — prel. L. Tulaba. Paskutines maldas prie karsto sukalbėjo ir palaiminimą suteikė pamaldose dalyvavęs kard. A. Samoras. Po pamaldų karstas buvo palydėtas į Campo Verano kapines Romoje ir palaidotas prel. Zenono iniciatyva bei rūpesčiu pastatytoje lietuvių kolegijos kapų koplyčioje - mauzolėjuje. Čia ilsisi vysk. V. Padolskis, prel. K. Saulys, prel. J. Končius, Lietuvos atstovas prie Vatikano St. Girdvainis ir kt.

Optical Studio
OKULISTAS R. SCHMID
1596 Bloor Street West
Toronto 9, Ont. (prieš Lietuvių Namus) • Tel. 535-6252
Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

PLUMBING and HEATING
J. LISAUSKAS
valdžios pripažintas plomberis, atlieka įvairius vamzdžių ir opšildymo darbus.
Darbas sąžiningas ir nebrangus.
148 Westminster Ave., Toronto
Metro Lic. PH.136. Tel.532-5191

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas, mechaniniai darbai ir automatinės transmisijos
DUNDAS AUTO BODY
MAX KANE AUTO BODY
Darbas sąžiningas ir garantuotas
Lietuvius aptarnauja Jonas Jurėnas
430 BATHURST ST.
Tel. WA 1-3225 arba WA 4-1001

Toronto, Ontario

Juozas Paplauskas, ankstesnės imigracijos lietuvis, mirė birželio 21 d. Westono ligoninėje.

Wasagos vasarnamių savininkų draugijos valdybos narys J. Karka lankėsi vietos savivaldybėje pas įvairius pareigūnus ir patyrė, kad Ontario provincijos valdžia daugiau vasarnamių bei žemių "savanoriška" prievarta nebesupirkinės ir parkų nedidins. Likusieji savininkai gali ramiai gyventi savo vasarnamiuose. Wasagos miesto savivaldybė pagal ežerą I ir II liniją ir giliau pakeitė iš "Parks zone" į "Residential zone R 1". Springhurst zona, beveik visa, pradedant 3 gatve ("Palangos" vasarnamiu) iki Stayner line, dabar padaryta R 1 vienaaugščiu vasarnamių zona. Miškas prie lietuvių salės "SO" zonoje, atviri plotai vėliau bus panaudoti planavimui. Jei kas norėtų savo sklype daryti statybos pagerinimus, turi kreiptis į Wasagos savivaldybės statybos skyrių. Visi vasarnamių ir žemių savininkai yra gavę "By-Law No. 75 — IV". Ten surašytos visos smulkios taisyklės. Taigi, "užsispyrėliai" kovą laimėjo prieš Ontario prov. valdžios planuotojus. Sklypų kainos pakilo. K.

ŠYPSENOS

Trys didieji

Dangaus prieangyje susitiko trijų valstybių vyrai: Amerikos, Sov. Sąjungos ir Britanijos. Šv. Petras klausia amerikietį, ko jis norėtų:

— Sunaikinti komunizmą.

Į tą patį klausimą rusas atsako:

— Sunaikinti amerikiečių kapitalizmą.

Anglas paprašo puoduko arbatos. Šv. Petras apsidžiaugė tokiu kukliu pagėdavimu ir dar paklausė:

— Ir nieko daugiau?

— Nieko, išskyrus, kad anų dviejų pagėdavimai išsipildytų.

Komunizmas

Pirmasis Lenkijos komunistų partijos sekretorius E. Gierek nuėjo į barą pasikalbėti su liaudimi ir patirti jų nuotaikų. Besikalbant vienas pilietis paklausė:

— Pasakyk man, drauge, kas išrado komunizmą — darbininkai ar mokslininkai?

— Žinoma, darbininkai, — atsakė Gierekas.

— Ir aš taip manau, nes mokslininkai komunizmą pirmiausia būtų išbandę su žiurkėmis...

• Gėlės visus žavi, bet darbas — tik labai retai.

Parinko Pr. Aš.

"Štai sostinė..."

(Atkelta iš 5-to psl.)

siu taip, kaip mylima Tėvynė.

Lietuva, kaip bendra visų lietuvių Tėvynė, taip emė ir pranyko. Taip pranyko ir šios išskirtinos Tėvynės meilė. To rusai ir siekia. Net ir per mokyklą. Ir tai kitokiais, negu caro, metodais. Dargi sėkmingesniais. Anksčiau buvo draudžiama lietuviška spauda. Lietuviai priešinosi, kovojo. O dabar pati "Respublikinė Taryba" leidžia net specialius leidinius Lietuvos vaikams, o lietuviai mokytojai viešai kuria "Tėvynę" meilės eiles. Tarkia, atrodo, tik imk ir skaityk, tik mylėk — ir gyvenk!

Net šiurpas sukrečia pagalvojus. "Spaliukas" grįžta iš mokyklos. Mokytoja jam uždavė atkurti žurnalo mintį — "nupiešti Tėvynę". Ir, štai, Lietuvos sūnus-duktė savo dar neprityrusia, bet nekaltai rankute kreivuoja, piešia, kuria — kuria "Tėvynę": brėžia Kaukazo kalnų, Sibiro taigas, raudoną Kremlį ir... Gedimino pilies kuorų savo ranka kelia raudoną — kraugeri — vėliavą. Kuria ir niūniuoją:

O mano Tėvynė — graži ir laisva, štai sostinė mūsų — didžioji Maskva!...

Ar gali būt išgalvotas išradin-gesnis piktnaudžiavimas, lengvesnis Tėvynės išdavimo būdas? Ir tai pačios Lietuvos sūnų — mokytojų ir mokinių — rankomis!

Pr. Sūduvis

Čikagos lietuvių horizonte

VLADAS RAMOJUS

SEZONA BAIGIANT

Maždaug birželio 15 d. baigėsi darbingas ir kūrybingas praėjusio rudens, žiemos ir pavasario lietuvių gyvenimo sezonas. Jį užbaigė mokyklos, taip pat savais pasirodymais dainavimo, baleto, pianino ir kitų studijų mokiniai. Iš tu studijų mokinių pasirodymų, kiek jų čia rašančiam teko matyti, išsiskyrė sol. I. Motekaitienės dainavimo studijos mokinių koncertas, įvykęs gegužės 16 d. Jaunimo Centre, taip pat Jaunuolio Puodžiūno baleto studijos mokinių vakaras (dalyvaujant baletininkams V. Karosaiti, J. Kuolytei ir J. Puodžiūnui), rengtas birželio 7 d. Jaunimo Centro salėje. Abiejų šių studijų koncertai sutraukė labai daug žmonių, kurių akivaizdoje išryškėjo naujų talentų. Lietuvių spauda gerai įvertino muz. A. Kučiūno pianino studijos mokinių koncertą, įvykusį Lemonte, kur ilgametis Čikagos Lietuvių Operos dirigentas dabar su šeima gyvena. Šią vasarą Čikagos lietuvių gyvenimas, atrodo, bus gana tuščias, nes jokių didelių švenčių ar suvažiavimų nenumatoma. Kai žiūrį į Jaunimo Centro veiklos tvarkaraštį, liepos ir rugpjūčio mėnesiais nerandai rašytų jokių įvykių, išskyrus vestuves ir krikštynas. Jei per vasarą Čikagoje bus taip ramu, tai gal ir ši skiltis kiekvieną savaitę nepasirodys.

TAUTINIŲ SOKIŲ ŠVENTĖ

1976 m. rugsėjo 5 d. visiems gerai pažįstamame ir, kaip amerikiečių spauda skelbia, paskutiniuosius deves metus egzistuojančiame (jį žadama uždaryti po 1976 m.) Čikagos Amfiteatre rengiama penktoji tautinių sokių šventė. Rengėjų komiteto pirmininku JAV LB krašto valdyba paskvietė pedagogą, žurnalistą ir skautų veikėją Bronių Juodelį. Vos perėmęs pareigas, pirmininkas išsvystė didelę veiklą: sudarė komitetą ir komisijas, turėjo tris bendrus komiteto ir komisijų posėdžius ir taip pat vieną spaudos konferenciją Jaunimo Centro kavinėje. Tautinių sokių puoselėtoja Detroito G. Gobienė bus šventės meno vadovė, o jos pavaduotoja — čikagiešė V. Panavaitė-Stankienė. Muzikinius reikalus tvarkys Montrealio liaudies instrumentų orkestro vadovas Z. Lapinas. Finansų telkimo komisijoje matyti visa eilė gydytojų su dr. B. Giedraičiu komisijos pirmininko pareigose. Iki vasaros pabaigos taut. sokių šventės rengėjų komitetas posėdžių daugiau neturės. Iki birželio 1 d. jau turėjo būti užbaigta šventėje dalyvausiančių grupių registracija. Vasaros metu "Dainavos" stovyklavietėje rengiami tautinių sokių mokytojų kursai. Juos organizuoja Taut. Sokių Institutas, kurio vadovė yra J. Matulaitienė iš Niujorko. Finansų tvarko LB krašto valdyba. Atrodo, kad LB krašto valdyba taut. sokių reikalams pinigų užtektinai turi, nes patys buvom liudininkais, kai IV-jai taut. sokių šventei pasibaigus, jos pirm. dr. L. Kriaučiūnaitis iškėlė \$24,000 čekį tuometiniam LB krašto valdybos pirm. V. Volertui. Tai bu-

vo atiduotas pelnas, likęs iš IV taut. sokių šventės. Duok Dieve, kad ir penktoji taut. sokių šventė riedėtų tokiu pat milžiniško pasisekimo keliu, kaip anuomet, vadovaujant dr. L. Kriaučiūnui, G. Breichmanienai ir kitiems veikliams asmenims.

AR TAI NEBUS STABDŽIAI?

"Naujienu" dienraštyje buvo išspausdintas pasikalbėjimas su vadinamosios Reorganizacinės LB Čikagos apyg. pirm. B. Kemėžaitė. Ji pasakoja: "Bus ruošiami augšto meninio lygio koncertai, gerai paruošti minėjimai su atitinkamomis programomis, įvairūs kursai, išvykos ir t.t. Mūsų rūpestyje yra dainų bei tautinių sokių šventės ir daug kitokių ateities planų, kurių čia neįmanoma visų suminėti..." Ką reiškia šie B. Kemėžaitės žodžiai? Jei Reorganizacinė LB nepripažįsta tikrosios LB autoriteto, sunku tikėti, kad jos atstovai pradėtų rengti tradicines dainų bei taut. sokių šventes. Skaitant tokius pareiškimus, darosi įtartina, kad Reorganizacinės LB vadai gali bandyti ruošti panašias šventes. Bet antra vertus, ar vyresnioji karta, kurios atstovų Reorganizacinės Bendruomenės eilėse yra daugiausia, pajęs duoti pakankamai šokių, dainininkų ir solistų, nes, B. Kemėžaitės žodžiais, "bus ruošiami augšto meninio lygio koncertai..." Gal visa tai tik tuščias burbulas? Bet ir vėl, išgilinus į tikrovę, matyti, kad Reorganizacinė LB turi pasekėjų. Tokie Reorganizacinės LB įėjimai kultūrinėje srityje, kokius skelbia B. Kemėžaitė, gali suskaldyti mūsų jėgas ir atitraukti kelis šimtus žiūrovų iš didžiųjų švenčių.

DVI ČIURLONIO GALERIJOS

Visi Čikagos lietuviai žino, kad nuo 1957 m. Jaunimo Centre Čikagoje veikia Čiurlonio Galerija, kurioje ne tik rengiamos parodos, bet ir geriausi lietuvių dailininkų kūriniai saugojami nepriklausomai atleities Lietuvai. Pirmasis galerijos direktorius buvo a.a. dail. Z. Kolba, jam talkino dail. M. Šilelis ir kiti. Vėliau vadovybė pasikeitė. Joje matėme dailininkus V. Petravičių, A. Kaupą, J. Pautienį, P. Aleksą, p. Balukienę ir gal kitus. Dabar jau vadovauja dail. Jautokaitytė. Birželio pradžioje štai gaunu pakvietimą dalyvauti "Čiurlonio galerijos atidaryme naujosios patalpos" birželio 7 d., 7 v.v. Toji galerija atidaroma Midland Savings and Loan Ass'n, 8929 S. Harlem Ave. Po kvietimu pasirašo "Čiurlonio Galerija, Inc." Gavęs tokį kvietimą, žmogus nebesiorientuoja. Juk tikrosios Čiurlonio galerijos Jaunimo Centre niekas neuždarė! Iš kur čia kita to paties vardo galerija? Gaila, kad paskutinių metų dėl tam tikrų amblių (jų turėtų vengti abi pusės) šakojasi broliai lietuvių keliai Čikagoje: dvi Bendruomenės, dvi Čiurlonio galerijos ir t.t. O didžiųjų švenčių metu juk visi iškilmingai giedam Lietuvos himno žodžius: "vardan tos Lietuvos vienybė tezydi..."

Simon's TELEVISION

2385 Dundas St. W., Toronto 9, Ont. Telefonas 532-8772
Netoli Lietuvių Namų prie Bloor - Dundas požeminio. • Prieš perkdami kitur, pasiteiraukite apie mūsų kainas. • Garantuotas sutapymas.
TAISOM — PARDUODAM — NUOMOJAM
Savininkas — V. SIMINKEVIČIUS

FRANK BARAUSKAS Limited REALTOR

3828 Bloor St. West, Islington, Ont. M9B 1K8

- Nuosavybių pirkimo ar pardavimo reikalais Jūsų vartojamomis kalbomis padės
- Valteris Drešeris Realtor Mgr. 231-6226
- Helen Bailey (Balčiūnienė) 233-3323
- Arvidas Zakarevičius 233-3323
- Pranas Barauskas, F.R.I. 743-0100

Dresher-Barauskas INSURANCE AGENCY LTD.

Visų rūšių drauda • VALTERIS DREŠERIS

- Įstaigos tel. 233-3334 ir 231-2661 • Namų tel. 233-4446 •
- 3828 Bloor St. W. (Prie Kipling ir Six Point Plaza) •

OKULISTAS

L. LUNSKY, R.O.
M. LUNSKY, O.D., M.S.C.

470 COLLEGE ST., TORONTO
Tel. 921-3924

Darbo valandos 9.30 v.r. - 6 v.v.
Dėl priėmimo skambinti telefonu

OKULISTAS

S. BROGOWSKY, O.D.
412 RONCESVALLES AVE.
(prie Howard Park Ave.)

Kabineto tel. 531-4251
Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadieniais nuo 10 v. ryto iki 4 v. p.p.

Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

INSURANCE

Namų — Gyvybės — Automobilių — Komerciniai
249-2067 WALTER DAUGINIS 249-2883
35 Landron Cres., Weston, Ontario

V. Bačėnas All Seasons Travel, B.D.

2224 Dundas Street W.,

Toronto, Ontario

M 6 R 1 X 3

Visais kelionių reikalais
betkur pasaulyje skambinti

tel. 533-3531

nuo 11 v. r. iki 7 v. v.

DRAUDA

Balio Maskeliūno įstaiga

Tel. 251-4864 arba 251-4025 • Namų tel. 277-0814

2483 Lakeshore Blvd. West, Toronto 14, Ontario

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS

• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

Lietuviška maisto gaminių krautuvė PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave., Tel. 535-1258
TORONTO, ONTARIO

• — UŽSAKYMAI PRIIMAMI TELEFONU — •
• — NEMOKAMAS PRISTATYMAS — •

ĮVAIRŲS SIUNTINIAI IR DOVANOS

į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Sov. Sąjungą
paprastu ir oro paštu

Dovanos be maito: Motociklai, skib. mašinos, televizijos priimtuvai, žaidytuvai ir t.t. Taip pat persiunčiame piniginius pažymėjimus (certifikatus), už kuriuos gavėjais gali pirkti prekių specialiose krautuvėse. Norint pasiųsti automobilį, prašome pirmą pasteirauti, nes automobilių skaičius yra ribotas.

Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 1934 svarų gryno svorio. Turime pardavimų įvairių medžiagų ir kitų prekių.

Sąžiningai ir greitai patarnaujame.

DARBO VALANDOS: TREČIADIENIAIS — UŽDARYTA. Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro.

LIEUVIŲ Baltic Exporting Co. 480 Roncesvalles Ave., Toronto 3, Ontario
ISTAIGA
Telefonas LE 1-3098 Savininkai A. ir S. KALOZA

TORONTONT

Anapilio žinios

— Pamaldos Wasagoje kiekvieną sekmadienį 10 ir 11 v.r. Praėjusį savaitgalį Gerojo Ganytojo stovyklavietėje buvo tvarkomas vandens tiekimas.

— Kiekvieną sekmadienį 10.30 v.r. specialus autobusas nuo Islington po žeminio veža žmones į Anapilį 11 val. pamaldoms. Nesklandumų atveju (jei autobusas vėluoja), prašoma paskambinti į autobuso bendrovės "Charterways" raštinę telefonu 270-0561.

— Praėjusį pirmadienį Sv. Jono lietuvių kapinėse palaidota a.a. Sofija Indriksonienė. Vėlionės artimiesiems nuosirdi užuojauta.

— Anapilio statybai aukėjo \$200: A. D. Barkauskai (2.400); po \$100: E. Statulevičienė (300) ir A. A. Melvydai. Padėka geradariams.

— Pamaldos: šį šeštadienį 9 v.r. už a.a. Povilą Kolesinską; sekmadienį: 10 v.r. už a.a. Mariją Kriščiūnienę, 11 v.r. už a.a. Joną Palių; Wasagoje: 10 v.r. už Vladą ir Jufezą Vasiliauskus, a.a. Antaną ir Mariją Skurdelius, 11 v. už a.a. Romą Lenkaitį.

Lietuvių Namų žinios

— LN sekmadienio popietėje buvo apie 150 valgytojų. Stalus aptarnavo suaugusios mergaitės. Popiečių aptarnavimas numatomas dar pagerinti. Jau nuo ateinančio sekmadienio LN Moterų Būrelis skirs popiečių šeimininkes ir patarnautojoms įves gražias uniformas. Svečiams nebereikės pirkti bilietėlių ir užsakymai bus priimami prie stalų.

— Svetainės "Lokys" administracija paima lankytojus, kad, pagal alkoholinių gėrų vadybos potvarkį, svečiams draudžiama į svetainę atsinešti alkoholinių gėrimų. Svetainėje gali būti naudojami tik minėtos vadybos svetainės parduoti gėrimai. Taip pat neleidžiama svetainėje pirkti gėrimų išsinešti iš svetainės.

— LN biblioteka skaitytojams skolina knygas kiekvieną sekmadienį nuo 1 v.p.p. iki 3 v.p.p. Į biblioteką galima eiti per Gedimino pilies menę III augštę.

— LN Būrelis yra susitaręs su grafikiu Viktoru Petravičiumi ir Irena Šimkienė surengti jų darbų parodą š.m. spalio mėn. 25 ir 26 d.d. LN Gedimino pilies menėje.

— Rita Jackevičiūtė padovanojo svetainei "Lokys" savo pieštą lokio paveikslą. Svetainės administracija už gražią dovaną labai dėkoja.

— LN virtuviui reikia darbininkių, kurios galėtų dirbti ir sekmadieniais popiečių metu. Viena darbininkių būtų ruošiamos būti virtuvės šeimininkės pavaduotoja. Suinteresuotos prašomos kreiptis į LN raštinę arba tel. 533-9030.

— LN nario įnašus sumokėjo: Dzimskas Juozas, Duliūnas Arūnas, Bulvičius Kęstutis, Pleckaitis Vladimiras ir Vanagas Ramūnas po \$100; Dementavičiūtė Rita \$80, Jurksaitis Pijus, Tumosa Zenonas, Rotkis Erikas, Zaras Kazys ir Zaras Valė po \$50; Balčiūsa Vitalis ir Breen Roma po \$25; Juzukonis Rūta, Simonėlis Aldona, Šilinkaitė Žibutė, Vaitkute Aušra ir Skilandžiūnas Loreta po \$10; mirusio Vlado Stanulio paskolą \$200 pervedta jo ančiū LN nario įnašams — Kulnytei Rūtai ir Stanulytei Loretai po \$100; mirusio nario įnašas \$100 pervedtas jo sūnui Stanuliui Vytautui.

— "The Sunday Sun" birželio 22 d. laidoje išspausdino per du puslapius spalvotą žemėlapi, kuriame nurodyti visi tautybių savaitės Karavano paviljonai, iš viso 56. Jų tarpe matyti ir lietuvių paviljonas "Vilnius".

VIENTELE KANADOS VALDZIOS REGISTRUOTA NATURALAUS GYDymo SVEIKATOS KLINIKA. Įvairūs natūralūs gydymo būdai — masažai, gydymieji judesiai, elektronika, įvairūs spinduliai, garai. B. NAUJALIS, R.M., N.P. R.N.A. Natūralaus gydymo specialistas. 460 Roncesvalles Ave., Toronto 154, Ont. Tel. LE 3-8008.

FOTOGRAFIAS įvairioms progoms. Skambinti po 7 v.v. B. Tarvydai tel. 534-5615.

JONAS BANYLIS atlieka visus statybos remontus, naujus pristatymus, prausyklų keramikos, sienų ir grindų darbus. Skambinti po 5 v.p.p. telefonu 535-4329.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka stalius, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti 769-5024, Toronto.

LIETUVIS ATIEKA visus namų dažymo darbus iš lauko. Tel. 535-2581. Skambinti po 5 v.p.p. ir klausti Joe.

BARONESSA

Beauty Salon

Savininkė Alė Kerberienė

2265 Bloor St. W.

kampus Bloor-Durrie gatvių

Telefonas 762-4252

Įvairaus stiliaus sušukavimai,

pusmetiniai, dažymas, perukai ir t.t. Prieinamos kainos.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Birželio 23 d. iš mūsų šventovės palaidota Sofija Indriksonienė. Vėlionės sūnui Jonui Norvaišai ir giminėms reiškiamė nuosirdžią užuojautą.

— Choro repeticijos vyksta ketvirtadieniais, 7.30 v.v.

— Išpažinčių klausoma prieš kiekvienas Mišias sekmadieniais, pirmajais mėnesio penktadieniais ir šeštadieniais. Bažnyčios pagėdavimas, kad išpažinčių nebūtų klausoma per pačias Mišias. Norintieji atlikti išpažintį prašomi atvykti pusvalandį prieš Mišias.

— Šį sekmadienį ketvirtos Mišios bus laikomos paskutinį kartą 11.15 v. r. ir vakaro Mišios — 7 v. Nuo liepos 1, sekmadienio, jos bus laikomos 11.30 v.r. ir 8.30 v. vakaro.

— Mišios Wasagos stovyklavietėje sekmadieniais liepos ir rugpjūčio mėnesiais bus laikomos 11 v. ryto.

— Parapijos raštinėje galima užregistruoti jaunimą visoms mūsų stovyklavietės stovykloms. "Aušros" stovykla prasidės liepos 6 d., ateitininkų — liepos 20 d. Saulių stovykla mūsų stovyklavietėje baigsis 6 d. apie 3 v.p.p. Dėlto prašoma "Aušros" stovyklos vaikus atvežti liepos 6 d. po 3 v.p.p.

— Šventovės atnaujinimo vajus vykdomas toliau. Nuosirdi padėka visiems jau aukojusiems, malonus prašymas dar neaukojusiesiems nedelsiant prisidėti.

— Pakrikštyta: Paulius Bernardas, Kęstučio ir Lionės Grigaičių sūnus; Teodoras Augustas, Vlodo ir Wicket Rickevičių sūnus.

— Santuokai rengiasi Vitas A. Stukas ir Renata M. Slapytė; Erikas Rotkis ir Danguolė L. Remeikytė.

— Mišios šeštadienį, 8 v. — už Juozą Martinaitį, užpr. S. Martinaitienės; 8.30 v. — už Joną Razgaitį, užpr. M. Jasionytės ir V. Knyvaitės; 9 v. — už Juozą Racevičių, užpr. A. M. Seliokų; 9.20 v. — už Kirilų ir Basalykų šeimų mirusius, užpr. M. Basalykienės; sekmadienį, 8 v. — už parapiją; 9 v. — už Antaną Balnį, užpr. E. G. Kuchalskių; 10 v. — už Stasį Vaitiekūną, užpr. B. Vaitiekūnienės; 11.15 v. — už Kazį ir Veroniką Kartavičius, užpr. T. Gražulienės; 12 v. — už kun. Petrą Tororaitį; 7 v. — už Zenoną Ašoklį, užpr. E. Krivienės.

Lietuvių paviljonas "Vilnius" — dalis tautybių savaitės buvo atidarytas birželio 22 d., 3 v.p.p., Prisikėlimo par. salėje. Atidaryme dalyvavo paviljono burmistras Almis Kuolas, iškilioji lietuvaite "Miss Vilnius" Kristina Imbrasaitė, Karavano komiteto pirm. A. Juzukonis, KLB Toronto apylinkės pirm. V. Bireta ir kt. Gausūs žiūrovai domėjosi paviljono įrengimu, tautodailės paroda, lietuviškais valgiais ir gražia "Gintaro" atliekama tautinių šokių programa.

Tautodailės parodoje išstatyti gintaro išdirbiniai ir dailininkų Tamošaičių audiniai. Visos patalpos dekoruotos lietuviškų motyvų ornamentais. Vakarp atsilankė latvių paviljono "Ryga" burmistras, "Miss Ryga" ir kiti svečiai. Buvo tautiečių ir iš JAV. Jie pernai skaitė Karavano aprašymą "New York Times" ir šiemet ryžosi jį aplankyti. Prie geros lankytojų nuotikos daug prisidėjo kavinė ir Prisikėlimo par. moterų puikiai paruoštas maistas.

— "Atžalyno" veiklos metai dar nepasibaigė. Trys jo grupės dalyvauja "Vilniaus" paviljono programoje šią savaitę. Praėjusį pirmadienį jaunučiai ir vidurinioji grupė atliko jame programą. Vyresniųjų grupė keletą vakarų jame vaidina anglų kalba "Subatvakarį" — vieno veiksmo scenos vaizdelį, kuriame vyrauja lietuviškos dainos ir šokiai. Liepos 5, sekmadienį, "Atžalynas" dalyvauja CHIN radijo stoties rengiamoje tradicinėje gegužinėje Centre Island saloje. Iš tos stoties yra transliuojama ir lietuvių radijo programa "Tėvynės prisiminimai". Į tautinių šokių kursų Dainavos stovyklavietėje rugpjūčio 17 d. vyks "Atžalyno" vadovė S. Martinkutė, jaunučių mokytoja G. Strimaitienė ir šokėjos — Vida Javaitė, Diana Bubulytė, Dana Jokūbaitytė.

Jurgitai Račiūnė Sv. Mykolo ligoninėje birželio 19 d. padaryta širdies operacija.

Dantu gydytojas

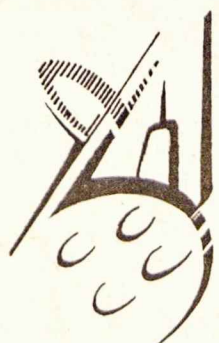
A. Mikelėnas,

D. D. S.,

93 MILL St. E., ACTON.

Tel. (519) 853-1900.

Pacientai priimami iš anksto susitarus

LIETUVIŲ PAVILJONAS VILNIUS

nuo birželio 22 dienos iki liepos 1 dienos

Prisikėlimo parapijos patalpose 1021 College Street, Toronto

- **Birželio 22, sekmadienį** — * Toronto "Gintaras" * Orkestras "Muzika"
- **Birželio 23, pirmadienį** — * Subatvakaris — Toronto "Atžalynas" * Orkestras "Muzika"
- **Birželio 24, antradienį** — * Subatvakaris — "Atžalynas" * Stepo Kairio Muzikinis Vienetas * Orkestras "Muzika"
- **Birželio 25, trečiadienį** — * Subatvakaris — "Atžalynas" * "Gintaras" (jaunesniųjų ir mažųjų grupės) * Orkestras "Muzika"
- **Birželio 26, ketvirtadienį** — * Hamiltono "Gyvataras" * Orkestras "Muzika"
- **Birželio 27, penktadienį** — * Subatvakaris — "Atžalynas" * Orkestras "Muzika"
- **Birželio 28, šeštadienį** — * Hamiltono "Aidas" * Orkestras "Muzika"
- **Birželio 29, sekmadienį** — * Londono "Baltija" * Orkestras "Muzika"
- **Birželio 30, pirmadienį** — * Subatvakaris — "Atžalynas" * Orkestras "Muzika"
- **Liepos 1, antradienį** — * Estradinis vakaras — lietuviškasis jaunimas * Orkestras "Muzika"

Kviečiame atsilankyti, pasigėrėti programa, pasilinksinti ir pasivaizinti lietuviškais pyragais bei valgiais. Įsigykite pasus lietuvių paviljone!

KARAVANAS 75

MALDININKU KELIONĖ

i St. Mary's, Ontario,

organizuojama Immaculate Heart of Mary parapijos, bus liepos 6, sekmadienį.

St. Mary's miestelyje Marijos vardo koplyčioje bus popiežiaus palaiminta Fatimos Marijos statula, išstatyta pagarbiniui, šv. Mišios, procesija, kurios metu bus nešama Marijos statula ir kalbamas Rožinis.

Dalyvaukime jauni ir seni, išgirskime Marijos prašymą kasdien kalbėti Rožinį bei rengti permaldavimo procesijas.

Koplyčia stovi gražioje vietoje — miške ant kalniuko. Malonu atsikvėpti po miesto dulkių.

Registruotis iki liepos 1 d. lietuvių kalba telefonu 763-4233 po 6 v. v. Toronte.

LIETUVOS ŠAULIŲ S-GOS TREMYTJE KULTURINĖ STOVYKLĄ Rengiama liepos 3-6 D. D. TĖVŲ PRANCIŠKONŲ STOVYKLAVIETĖJE, Naujojo Wasagoj

BANKETAS su menine programa ir šokiais

ruošiamas liepos 5, šeštadienį, 9 v. v.

Lietuviškoji visuomenė, šaulių bičiuliai, apylinkių lietuviai ir stovyklautojai kviečiami dalyvauti ir su šauliais pabendrauti. Veiks bufetas su gėrimais. Įėjimas — \$6.00

STOVYKLOS VADOVYBĖ

Maldininkų kelionių ir kiti religinio turinio skelbimai š.m. "T. Žiburiuose" yra apmokami K. Butkevičiaus iš Hamiltono. Rengėjai reiškia jam nuosirdžią padėką.

KLK Kultūros Draugijos "Žiburiai" metinis susirinkimas įvyko birželio 11 d. Prisikėlimo par. posėdžių kambaryje. Pranešimus padarė pirm. P. Bražukas, ižd. J. Andrulis, red. kun. Pr. Gaida. Pirmininkaujant B. Sakalui ir sekretoriaujant kun. J. Staškui, buvo aptarti "T. Žiburii" leidbyje liečiantys klausimai. Valdybon išrinkti: J. Andrulis, P. Bražukas, A. Bumulis, dr. S. Čepas, Algis Čepas, A. Simonėlienė, Vl. Sonda. Į revizijos komisiją: Dr. Dargis, V. Montvila, V. Sendžikas. Susirinkime dalyvavo per 20 narių. Išrinktieji pareigomis pasiskirsytys vėliau.

Anapilį ir "T. Žiburius" apilankė Pranas ir Eugenija Jogai, gyveną Akrone, Ohio. Pr. Joga yra buvęs ilgametis Klevelando šešt. mokyklos vedėjas. Šiuo metu dėsto pradinį lituanistikos kursą Kento universitete. Birželio 4 d. Pr. ir E. Jogos atšventė 25 m. vedybinio gyvenimo sukaktį. Vestuvės įvyko Toronte, jungtinių apeigas atliko kun. P. Ažubalis. Jiedu augina gražią 5 vaikų šeimą. Pr. Joga dirba "General Tire" naujų padangų bandymo skyriuje Akrone. Spaudai paremti paliko auką.

Etninės spaudos atstovų ekskursija autobusu, parūpintu Ontario turizmo ministerijos, įvyko birželio 16-21 d.d. Ji apglėbė turistines vietas pietinėje ir šiaurinėje Ontario dalyje, pavišėjo Otavoje ir grįžo į Torontą birželio 21 d. Dalyvavo maždaug 30-ties etninųjų laikraščių atstovų. "T. Žiburiams" atstovavo V. Matulaitis. Savo išpužius jis aprašys "T. Žiburiuose".

Adomas ir Filomena Kantautai, gyveną Edmontone, lankėsi Toronte, dalyvavo bibliotekinių suvažiavime. Lydimi dr. O. Gustainienės, jiedu aplankė Anapilį ir "T. Žiburius". Iš spaudos jau išėjo jų paruoštas didelis bibliografinis veikalas, turįs per 700 psl. Jame surašyti visi veikalai, brošiūros ir straipsniai apie lietuvius bei Lietuvą, kurie yra S. Amerikos bibliotekose. Veikalo kaina — \$10.

Kanados užsienio reikalų ministerija atsiuntė "T2" redakcijai laišką, kuriame praneša, kad yra išleista informacinė brošiūra apie keliones į kitas surašytas. Joje iliustracijomis ir trumpais paaiškinimais nurodoma, kaip pasirošti kelionėms, kokius dokumentus turėti, kur kreiptis ir pan. Brošiūra gaunama nemokamai, kreipiantis šiuo adresu: Department of External Affairs, Information Division, 125 Sussex Drive, Ottawa. Taip pat ji gaunama Information Canada Office įstaigoje.

MONTREALQUE

Aušros Vartų parapijos sukaktviniam leidiniui visos organizacijos atsiuntė aprašymus. Jau gauta \$1.500 aukų. Leidinį redaguoja J. Narbutas.

Visi AV parapijiečiai ir svečiai kviečiami liepos 6 d. į Palangos vasarietę, kurioje prasidės sukaktvinis metus Mišiomis. Choras žada gražiai pagiedoti, o skautai ir skautės atliks meninę programą. Ta proga duokime poilsį savo vasarietėms, o visi atvykime į Palangą.

Baigusieji mokslus, Virginija Muraukaitė, Vyto ir Mildos Murauškų dukter, baigė humanitarinius mokslus Loyola - Concordia universitete. Yra skautė ir "Gintaro" ansamblio mergaičių kvarteto dainininkė. Vytautas. Makauskas, Mečio ir Bronės Makauskų sūnus, baigė architektūrą McGill universitete. Vytautas Semogas, dr. Jono ir Marijos Semogų sūnus, baigė mediciną McGill universitete. Jonas Zukauskas, Petro ir Julijos Zukauskų sūnus, Sir George Williams - Concordia universitete baigė komercinius mokslus. Visi šie jaunuoliai yra baigę lietuvių mokyklas. Savo laiku buvo vienos ar kitos jaunimo organizacijos nariai.

Silvijai Kuncėvičiūtė, diplomuota medicinos seseris, dr. P. ir J. Lukoševičių namuose buvo surošyta graži priešvestuvinė staigmena — mergavakaris. Dalyvavo per 80 viešnių. Labai vykusiai tai progai pritaikyta programą atliko Rasa ir Ina Lukoševičiūtės. Būsimajai nuotakai, pritariant gitaromis, jos padainavo daug gražių senovinių dainų. Susirinkusiųjų vardu Silviją sveikino teta A. Gustainienė. Kadangi viešnių tarpe buvo nemažas skaičius AV chorisčių, gražių dainų netrūko, ir pobūvis praėjo labai linksmoje nuotaikoje. Vaisės buvo puikios, kaip kad vestuvės, kurias paruošė Silvijos mama A. Kuncėvičienė, montrealiečiai žinoma savo kulinarija. Jai talkino Ir. Vazalinskienė, St. Baršauskienė ir sesuo Agutė Gustainienė. Silvija visoms dalyvėms nuosirdžiai ir jautriai padėjo už atsilankymą bei gražias dovanas. Aukso žiedus su airių kilmės inž. Richard Houllhan žada sumainyti rugpjūčio 30 d. AV šventovėje.

Rasai Bunytė P. ir J. Zukauskų namuose būsimosios anytos Julijos Zukauskienės iniciatyva buvo surošyta priešvestuvinė staigmena — mergavakaris. Rasa su Jonu Zukausku aukso žiedus nutarė sumainyti rugpjūčio 30 d. Sv. Kazimiero šventovėje.

Arūnas Aliuškas, John Hopkins universiteto istorijos doktorantas, Kanados valdžios finansuojamas, ilgesniais laikais išvyko į Vilniaus universiteto biblioteką rinkti medžiagos ruošiamai disertacijai. Be finansuojamos kelionės, šiemis mokslo metams Kanados valdžia Arūnui dar paskyrė \$6.000 stipendiją. Atsisveikinus su tėvais ir broliu, gegužės 31 d. iškrido tėvų gimtosios žemės pamatyti. Maskvos aerodrome jį pasitiko Kanados konsulato pareigūnas. Gauta žinia, kad Vilnių laimingai pasiekė. A. A.

Skautai ir skautės stovyklauja nuo liepos 26 iki rugpjūčio 10 d. "Baltijos" stovyklavietėje. Stovyklos mokesčiai 1 savaitė 1 vaikui — \$40, 2 v. — \$70, 3 v. — \$100, 4 v. — \$125; 2 savaitė 1 vaikui \$70, 2 v. — \$125, 3 v. — \$180, 4 v. — \$240, 4 v. — \$200. Registracija ir informacija: Elė Jurgutienė 626-7499, Romas Otto 365-1778.

• Metinė "T. Žiburių" prenumerata — \$10, mėmėjo — \$15. Ar jau sumokėjote?

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A. ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA. Tel. 727-3120

6695 — 35th Avenue, Montreal 409 Namų 376-3781

Albertas NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio, privataus turto, automobilių, atsakomybės, gyvybės draudimas

"LITAS"

ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET MONTREAL, QUE. H4E 2A8. TEL. 766-5827

MOKA UŽ:		DUODA PASKOLAS:	
Einausias s-tas	6.0%	Asmenines	10.5%
Taupomasis s-tas	8.0%	Nekiln. turto	10.25%
Term. ind. 1 m.	8.0%	Čekių kredito	12.0%
Term. ind. 2 m.	8.5%	Investicines nuo	10.75%
Term. ind. 3 m.	9.0%		

Duoda nemokamą gyvybės apdraudimą iki \$2,000 už taup. s-tos sumas.

Nemok. gyvybės apdr. iki \$10,000 už paskolos sumą.

KASOS VALANDOS:

1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 iki spalio 15 d. ir per visus ilgoius savaitgalius.

3907-A Rosemont Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.